

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව

2005 අංක 28 දරන ගෙවීමේ හා බෙරුම් කිරීමේ
පද්ධති පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 2005 සැප්තැම්බර් මස 20 වන දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී.

2005 සැප්තැම්බර් මස 23 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
ගැසට් පත්‍රයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

කොළඹ 1, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැකිය.

මිල : රු. 33.75 යි.

තැපැල් ගාස්තුව : රු. 12.50 යි.

**2005 අංක 28 දරන ගෙවීමේ හා බේරුම් කිරීමේ
පද්ධති පනත**

[සහතිකය සටහන් කළේ 2005 සැප්තැම්බර් මස 20 වැනි දින]

එල්. ඩී.— ඕ. 39/2004.

ගෙවීම්, නිෂ්කාශනය සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධති විධිමත් කිරීම සඳහා ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පොත්පත් අනුව සුරැකුම්පත් නියාදනය සඳහා ද මූල්‍ය සේවා සැපයුම්කරුවන් විධිමත් කිරීම සඳහා සහ විද්‍යුත් ක්‍රම මගින් වෙක්පත් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා විධිවිධාන සැලසීම පිණිස සහ ඒ හා සම්බන්ධ සහ ඊට ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:—

1. මේ පනත 2005 අංක 28 දරන ගෙවීමේ හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධති පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අතර, අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පළකරන නියමයක් මගින් නියම කරනු ලබන (මෙහි මින් මතු “නියමිත දිනය” යනුවෙන් සඳහන් කරන) දිනයක සිට ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.

ප්‍රමුඛ නාමය සහ
ක්‍රියාත්මක වීමේ
දිනය.

I වන කොටස

පොදු විධිවිධාන

2. (1) මෙම පනතේ අරමුණු වන්නේ—

පනතේ අරමුණු.

(අ) ගෙවීමේ, නිෂ්කාශනය කිරීමේ සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධති විධිමත් කිරීම, අධීක්ෂණය සහ සමීක්ෂණය සඳහා විධිවිධාන සැලසීම ;

(ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පවත්වාගෙන යන සුරැකුම්පත් ගිණුම්වල සුරැකුම්පත් නියාදනය සඳහා විධිවිධාන සැලසීම ;

(ඇ) මූල්‍ය සේවා සැපයුම්කරුවන් විධිමත් කිරීම, අධීක්ෂණය සහ සමීක්ෂණය සඳහා විධිවිධාන සැලසීම ; සහ

(ඈ) විද්‍යුත් ක්‍රමයෙන් වෙක්පත් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා විධිවිධාන සැලසීමත් ය.

(2) මේ පනතේ වෙනත් විධිවිධානවලින් නිශ්චිතව සපයා තිබෙන අර්ථකථනවලට යටත්ව සහ පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වේ නම් මිස—

“නිෂ්කාශන පද්ධති” යන්නෙන්, බැංකු අතර සහ වෙනත් මූල්‍ය ආයතන අතර ගෙවීම් කිරීම පිණිස හෝ සුරැකුම්පත් පැවරීම පිණිස, බැඳීම් හුවමාරු කිරීම සහ සැකසුම් කිරීම සඳහා වූ, එම බැඳීම් නිදහස් කිරීමේ කාර්යය සඳහා වූ යාන්ත්‍රණය අදහස් වේ ;

“මුදල් සේවා” යන්නෙන්, මුදල් සුරක්ෂිතව තබා ගැනීම, මුදල් ප්‍රේෂණය, චෙක්පත් සඳහා මුදල් ගෙවීම සහ ව්‍යවහාර මුදල් හුවමාරුව ඇතුළුව මුදල් හා සම්බන්ධ සේවා අදහස් වේ ;

“ගෙවීමේ පද්ධතිය” යන්නෙන්, මුදලින් ගෙවීම සහ ගෙවීම් කිරීමේ ගනුදෙනු මාර්ගයෙන් මුදල් වටිනාකම පැවරුම සඳහා පහසුකම් සලසන ආයතන සහ යාන්ත්‍රණ අදහස් වන අතර එයට ගෙවීමේ බැඳීම් නිෂ්කාශනය කිරීමේ හා බේරුම් කිරීමේ යාන්ත්‍රණ ද ඇතුළත් වේ ;

“විද්‍යුත් ක්‍රම මගින් චෙක්පත් ඉදිරිපත් කිරීම” යන්නෙන්, චෙක්පතක් ලියා ඇත්තේ යම් බැංකුවක් නමට ද ඒ බැංකුවට බැංකුකරුවකු විසින් ප්‍රතිබිම්බයක් සහ ගෙවීම් තොරතුරු විද්‍යුත් මාර්ගයෙන් ප්‍රේෂණය කිරීම අදහස් වේ ;

“පියවීමේ පද්ධති” යන්නෙන්, බැංකු විසින් සහ වෙනත් මූල්‍ය ආයතන විසින් ඔවුනොවුන්ගේ ගිණුම් ගලපාගැනීමෙන් බැංකු විසින් හා වෙනත් මූල්‍ය ආයතන විසින් ගෙවීම් කිරීමට හා නිෂ්කාශනය කරන ලද සුරැකුම්පත් පැවරීම සඳහා වූ බැඳුම් ඉටු කිරීම සඳහා වූ යාන්ත්‍රණය අදහස් වේ ;

“පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, ලේඛන හෝ තොරතුරු” යන්නෙන්, ඕනෑම තොරතුරු පද්ධතියක හෝ පත්‍ර මාර්ගයෙන් හා විද්‍යුත්, ප්‍රකාශ වූමිබක මාර්ගයෙන් ඇතුළුව ඕනෑම මාධ්‍යයක වාර්තාගත හෝ ගබඩා කර ඇති පොත්, වාර්තා, ගිණුම්, ලේඛන හෝ තොරතුරු අදහස් වේ.

නියාමන උපක්‍රම,
වෙනත් උපක්‍රමවලට
අමතරව සහ මේ
පනත යටතේ
ශ්‍රී ලංකා මහ
බැංකුවේ බලතල
වෙතත් බලතලවලට
අමතරව විය යුතු
බව.

3. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ඇති කරනු ලබන බැඳීම්, නියමයන්, බලතල හා නියාමන උපක්‍රම වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ වන බැඳීම්, නියමයන්, බලතල හා නියාමන භැසිරවීම්වලට අමතරව විය යුතු අතර, මේ පනතින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත පැවරෙන බලතල (422 වන අධිකාරය වූ) මුදල් නීති පනතින්, 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතින් හෝ තත් කාලය සඳහා බලපවත්නා වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියකින් පැවරී තිබෙන බලතලවලට අමතරව විය යුතු ය.

(2) මේ පනතේ විධිවිධාන, (422 වන අධිකාරය වූ) මුදල් නීති පනතේ සහ 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලතාවයෙන් යුතුව කියවා තේරුම් ගත යුතු ය.

(3) මේ පනතේ කාර්ය සඳහා “ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව” යන්නෙන්, (422 වන අධිකාරය වූ) මුදල් නීති පනත යටතේ පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අදහස් වේ.

(4) මේ පනත යටතේ යම් බලයක්, කාර්යයක් හෝ කර්තව්‍යයක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාවේ යෙදීමට, කිරීමට හෝ ඉටුකිරීමට නියමිතව හෝ බලය පැවරී ඇති අවස්ථාවක, ඒ බලය ක්‍රියාවේ යෙදීම, කාර්යය කිරීම හෝ කර්තව්‍ය ඉටුකිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ යම් නිලධාරියකුට ලියවිල්ලක් මගින් බලය දෙනු ලැබිය හැකි ය.

II වන කොටස

ගෙවීමේ, නිෂ්කාශනය කිරීමේ සහ බෙරුම් කිරීමේ පද්ධති සහ මුදල් සේවා

I වන පරිච්ඡේදය

ජාතික ගෙවීමේ පද්ධතිය

4. (1) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ජාතික ගෙවීමේ පද්ධතියක් සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා වගකිව යුතු බලධරයා වන්නේ ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවීමේ, නිෂ්කාශනය කිරීමේ සහ බෙරුම් කිරීමේ ක්‍රම පද්ධති ඇති කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීමට මගපෙන්වීම හා නායකත්වය සැපයීම පිළිබඳ වගකීම ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත භාර වන්නේ ය.

ගෙවීමේ, නිෂ්කාශනය කිරීමේ සහ බෙරුම් කිරීමේ පද්ධති පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වගකීම.

(2) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින්—

(අ) එහි නිෂ්කාශන හෝ බෙරුම් කිරීමේ පද්ධති සහ ඒ හා සම්බන්ධ වැඩපිළිවෙල, ගෙවීම් හෝ සුරැකුම්පත් හුවමාරු කිරීම, නිෂ්කාශනය කිරීම හෝ බෙරුම් කිරීමට සම්බන්ධ වෙනත් පද්ධති සහ වැඩපිළිවෙලවල් සමග අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා පහසුකම් සැලසීම ;

(ආ) දේශීය හෝ විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් ගෙවීම් කිරීම සහ සුරැකුම්පත් පැවරීම සඳහා නව ක්‍රම සහ තාක්ෂණවේද සංවර්ධනය සඳහා පහසුකම් සැලසීම ;

(ඇ) ගෙවීම් පද්ධති විකාශනයෙහි සහ ගෙවීම් සේවා සැපයීමෙහි සියලු සහභාගිකරුවන් අතර සහයෝගිතාව සඳහා පහසුකම් සැලසීම,

සිදුකළ යුතු ය.

(3) මේ පනත යටතේ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාවේ යෙදීමේ දී, වෙනත් යම් නීතියක පටහැනිව කවර විධිවිධානයක් තිබුණද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පහත සඳහන් කටයුතු කරනු ලැබිය හැකි ය. එනම් :—

(අ) දේශීය හෝ විදේශීය මුදලින් ගෙවුම් අණකර සහ ස්වකීය ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා සුරැකුම්පත් පැවරීම පිණිස උපදෙස් යැවීම, පිරිසැකසුම් කිරීම හා ලබාගැනීම සම්බන්ධයෙන් යම් බැංකුවක්, වෙනත් මූල්‍ය ආයතනයක් හෝ තැනැත්තකු විසින් සපයනු ලබන සේවා සහ පහසුකම් විධිමත් කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම හා එවැනි සේවා සහ පහසුකම් පිහිටුවීම, මෙහෙයවීම සහ සංවිධානය සඳහා යම් බැංකුවකට හෝ වෙනත් මූල්‍ය ආයතනයකට සහාය වීම ;

(ආ) (i) ගෙවීම්, නිෂ්කාශනය සහ බේරුම් කිරීම සඳහා වූ යම් පද්ධතියක් සහ දේශීය හෝ විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් ගෙවීම් කිරීම හෝ හුවමාරුව සඳහා වූ වෙනත් වැඩපිළිවෙලක් ;

(ii) සුරැකුම්පත් නිෂ්කාශනය හා බේරුම් කිරීම සඳහා වූ යම් පද්ධතියක් සහ සුරැකුම්පත් හුවමාරුව සඳහා වූ වෙනත් වැඩපිළිවෙලක් ;

(iii) ඕනෑම ව්‍යවහාර මුදලක ගෙවීම් හෝ සුරැකුම්පත්වලට ඕනෑම ව්‍යවහාර මුදලකින් ගෙවීම් කිරීම හෝ ගෙවීම් හුවමාරු කිරීම හෝ සුරැකුම්පත් හුවමාරු කිරීම සඳහා වූ වෙනත් වැඩපිළිවෙලවල් ඇතුළුව, නිෂ්කාශනය සහ බේරුම් කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම පිණිස වූ යම් පද්ධති,

පිහිටුවීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, සංවිධානය, ප්‍රවර්ධනය, ඊට සහභාගිවීම හෝ ඒවා පිහිටුවීමට, ක්‍රියාත්මක කිරීමට, සංවිධානයට සහ ප්‍රවර්ධනයට සහායවීම සහ ඒවා විධිමත් කිරීම සහ අධීක්ෂණය කරනු ලැබිය හැකි ය.

5. (1) ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ගෙවීම් පද්ධති ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීමට, පිළිගැනීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම, ප්‍රතිපත්ති සමීක්ෂණය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට බලය ඇත්තේ ය. එම ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබිය යුතු ය.

ගෙවීමේ ක්‍රම ප්‍රතිපත්ති.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ස්වකීය නිලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව උසස්ම ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතිවල මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබාගත යුතු ය. මහ බැංකුවේ ගෙවීම් පද්ධති ප්‍රතිපත්තිය මූලික වශයෙන් මූල්‍ය ක්‍රමයේ සමස්ථ ස්ථාවරත්වය, ගෙවීම් පද්ධතියේ සුරක්ෂිතභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, කාර්යක්ෂමතාව සහ අවදානම පාලනය කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසෙන පරිදි සැලසුම් කළ යුතු ය. මෙම මූලික අරමුණට යටත්ව මෙම ප්‍රතිපත්තිය මහජන යහපත පිළිබඳ සෙසු අංශ වැඩි දියුණු කිරීමට, විශේෂයෙන් ගෙවීම් වෙළෙඳපොළෙහි තරඟකාරීත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ ගෙවීම් පද්ධතිය පාවිච්චි කරන්නන්ගේ ආරක්ෂාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමට දායක වන පරිදි සැලසුම් කළ යුතු ය.

(3) ගෙවීම් පද්ධතියේ සුරක්ෂිතභාවය හා කාර්යක්ෂමතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ දී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙනත් රටවල මහ බැංකු සහ වෙනත් අදාළ දේශීය හෝ විදේශීය බලධරයන් සමග සහයෝගයෙන් ක්‍රියා කළ යුතු ය.

II වන පරිච්ඡේදය

සුරැකුම්පත් ගිණුම්

6. (1) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් එක් එක් සෘජු සහභාගිකරුවකු සඳහා සහ අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවකුගේ එක් එක් ගනුදෙනුකරුවකු සඳහා සුරැකුම්පත් ගිණුම් පවත්වාගෙන යා යුතු ය. යම් තැනැත්තකු විසින් සුරැකුම්පත් ගිණුම් එකකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් තබා ගත හැකි ය. සුරැකුම්පත් ගිණුමක් නාමෝද්දිෂ්ට සුරැකුම්පත් ගිණුමක් විය හැකි ය.

සුරැකුම්පත් ගිණුම් සහ සුරැකුම්පත් ගිණුම් හිමියෝ.

(2) සුරැකුම්පත් ගිණුම් හිමියකු විසින්, ඔහුගේ හෝ ඇයගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමට හෝ නාමෝද්දිෂ්ට සුරැකුම්පත් ගිණුමට හෝ බැරකර තිබෙන සුරැකුම්පත් සංයුක්ත වන සියලු අයිතිවාසිකම්, ඊට අදාළ යම් විරුද්ධ හිමිකම් පෑමකට යටත්ව, ක්‍රියාවේ යොදනු ලැබිය හැකි ය :

එසේ වුව ද, ගනුදෙනුකාර සුරැකුම්පත් හිමියකු විසින් මේ වගන්තියේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි ඔහුගේ හෝ ඇයගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමෙහි ගනුදෙනු කිරීම, ඒ ගනුදෙනුකරුගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමෙහි ක්‍රියාකිරීමට බලය පවරනු ලැබ සිටින අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවකු මගින් පමණක්, කරනු ලැබිය හැකි ය : තව ද

එසේම තවදුරටත්, මේ වගන්තිය යටතේ අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාවේ යෙදීම ගිවිසුමක් කඩකිරීමෙන් වන අවස්ථාවක හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ අයිතිවාසිකම් අන්‍යාකාරව උල්ලංඝනය කිරීමක් වන අවස්ථාවක, ගිණුම්හිමියාට එරෙහිව වූ යම් ප්‍රතිකර්මයකට අගතියක් නොවිය යුතු ය.

(3) සුරැකුම්පත් ගිණුමක් පිළිබඳ වූ සියලු සංචිතවේදන හා ගෙවීම්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට හෝ ශ්‍රී ලංකා මහබැංකුව විසින් හෝ සිදු කිරීම—

(අ) ස්වකීය සුරැකුම්පත් ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් සෘජු සහභාගිකරුවකු විසින්ම හෝ සෘජු සහභාගිකරුවකු වෙතට පමණක් ද ;

(ආ) ස්වකීය සුරැකුම්පත් ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් සහ තමන්ට ක්‍රියා කිරීමට බලය දී තිබෙන තමන්ගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සුරැකුම්පත් ගිණුම් සම්බන්ධයෙන්, අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවකු විසින්ම හෝ වෙනට පමණක් ම ද, කරනු ලැබිය යුතු ය.

එක් එක් නියාදනය එම සුරැකුම්පත පැවරුම්කරුගේ සහ පැවරුම්ලාභියාගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමෙහි කෙළින්ම වාර්තාගත කළ යුතු අතර, ඒ නියාදනයක් පැවරුම්කරු හෝ පැවරුම්ලාභියා වන ගනුදෙනුකරු වෙනුවෙන් ක්‍රියා කිරීම සඳහා බලය පවරනු ලැබ සිටින අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුගේ ගිණුම ඔස්සේ සිදු නොවිය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියේ අන්තර්ගත විධිවිධාන, පිළිවෙලින් (417 වන අධිකාරය වූ) දේශීය භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ආඥාපනතේ සහ (420 වන අධිකාරය වූ) ලියාපදිංචි ව්‍යාපාර වස්තු හා සුරැකුම්පත් ආඥාපනතේ විධිවිධාන සමග අනුකූලව කියවිය යුතු ය. අනුකූලතාවක් ඇති වූ අවස්ථාවක දී එකී ආඥාපනත්වල විධිවිධාන බලපැවැත්විය යුතු ය.

සුරැකුම්පත්
නියාදනය කිරීම.

7. (1) සුරැකුම්පත් නියාදනය කිරීම, පිළිවෙලින් පැවරුම්කරුගේ සහ පැවරුම්ලාභියාගේ සුරැකුම්පත් ගිණුම්වල හර හා බැර සටහනක් කිරීමෙන් සිදු කරනු ලැබේ.

(2) නියාදනයක් කරනු ලැබූ විට, එම සුරැකුම්පතෙහි පැවරුම්කරුට තිබුණු හෝ පැවරීමට බලය තිබුණු හා පවරා දෙනු ලැබූ බැඳියාවේ ප්‍රමාණයට එම සුරැකුම්පතට අයිතිවාසිකම් පැවරුම්ලාභියාට අත් වේ. අත්කර ගත් සම්බන්ධතා සඳහා බැර සටහන් පැවරුම්ලාභියාගේ

සුරැකුම්පත් ගිණුමෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබූ සහ කිසි අභිනකර හිමිකම් පෑමක් පිළිබඳ දැනුම් දීමකින් තොරව පැවරුම්ලාභියා විසින් වටිනාකම් දෙනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක එම සුරැකුම්පත කෙරෙහි පැවරුම්කරුට හිමි සම්බන්ධතාව අභිනකර හිමිකම්පෑමකින් නිදහස්ව පැවරුම්ලාභියාට අත්වන්නේ ය. මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා—

(අ) පැවරුම්ලාභී ගනුදෙනුකරුගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමෙහි ක්‍රියා කිරීමට බලය පවරනු ලැබ සිටින අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුගේ දැනුම්දීම ගනුදෙනුකරුට ආරෝපණය නොකළ යුතු ය ; තව ද

(ආ) පැවරුම්කරු ක්‍රියා කරනු ලබන්නේ භාරකරුවකු ලෙස, අනුයෝජිතයකු ලෙස හෝ නියෝජිත තත්ත්වයකින් බවට වූ දැනුම් දීමක් හෝ එම පැවරීම නාමෝද්දිෂ්ට සුරැකුම්පත් ගිණුමකින් බවට වූ දැනුම් දීමක් ඒ පමණින්ම විශ්වාසය හෝ අධිකාරී බලය කඩකිරීමක් බවට දැනුම් දීමක් නොවන අතර එය අභිනකර හිමිකම් පෑමක් පිළිබඳව දැනුම්දීමක් නොවන්නේ ය.

(3) ගනුදෙනුකරුවකුගේ අධිකාරය යටතේ සුරැකුම්පතක් සම්බන්ධයෙන් ගනුදෙනු කටයුතු කරන අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවකු—

(අ) අභිනකර හිමිකම්පාත්තාගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කළ යම් තැනැත්තකු සමග අපසහායකත්වයෙන් ක්‍රියා කළහොත් මිස ; හෝ

(ආ) එසේ ගනුදෙනු කිරීම වාරණය කරන, නිසි බලය ඇති අධිකරණයක් විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ ඉන්ජන්ෂන් තහනමක්, වාරණ නියෝගයක් හෝ ණය හිමිකාර ක්‍රියාවලියක් භාර කරනු ලැබීමෙන් පසු එසේ ක්‍රියා කළේ නම් සහ අලෙවි කාර සෘජු සහභාගිකරුට ඉන්ජන්ෂන් තහනම, වාරණ නියෝගය හෝ වෙනත් අධිකරණ නියෝගය ප්‍රකාර ක්‍රියාකිරීමට ඉඩප්‍රස්ථාව තිබුනේ නම් මිස,

එම සුරැකුම්පත් කෙරෙහි අභිනකර හිමිකමක් ඇති තැනැත්තකුට වගකීමට බැඳී නොසිටින්නේ ය.

(4) සුරැකුම්පත් නියාදනයක් සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමේ දී සහ එය සුරැකුම්පත් ගිණුම්වල වාර්තාගත කිරීමේ දී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, නිසි බලය ඇති අධිකරණයක් විසින් නිකුත් කරනු ලැබ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත නීත්‍යානුකූලව භාර කරන ලද බන්ධනීය හා බලසහිත ඉන්ජන්ෂන්

තහනම්කර, වාරණ නියෝගයකට හෝ ණයහිමිකාර ක්‍රියාවලියකට පටහැනිව ක්‍රියාකරන්නේ නම් මිස හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අසඳුනාවයෙන් හෝ යම් වැරදිකරන්නකු සමග අපසභායකත්වයෙන් ක්‍රියා කරන්නේ නම් මිස, සෘජු සහභාගිකරුවකු, ගනුදෙනුකරුවකු, අහිතකර හිමිකම් දරන්නකු හෝ තුන්වන පාර්ශ්වකරුවකු ඇතුළු කවර වූ හෝ තැනැත්තකුට වගකීමේ බැඳීමක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට ඇති නොවන්නේ ය.

ණය හිමියකු සඳහා
අධිකරණ නීති
ඇණවුම්කරණය.

8. (1) සුරැකුම්පත් ගිණුමකට බැරකරන ලද සුරැකුම්පතක් සුරැකුම්පත් ගිණුම් හිමියාගේ ණයහිමියකු විසින් හෝ ණයහිමියකුගේ ප්‍රතිලාභය පිණිස සුරැකුම්පත් ගිණුම් හිමියාට ඒ සුරැකුම්පතට ඇති බැඳියාවේ ප්‍රමාණයට සහ සුරැකුම්පත් ගිණුම් හිමියාගේ ණයක් පියවා ගැනීම පිණිස වූ අහිතකර හිමිකම්පෑමක ප්‍රමාණයට පමණක්, ණය හිමිකාර ක්‍රියාවලියකට, නීති ඇණවුම්කරණයකට හෝ වස්තුහ-ගත්වය පිළිබඳ නඩු කටයුත්තකට හෝ යටත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) පළමුවන උපවගන්තියේ ව්‍යාප්තියට අගතියක් නොමැතිව, ගනුදෙනුකරුවකු විසින් දරනු ලබන සුරැකුම්පත් ගිණුමකට බැරකරන ලද සුරැකුම්පතක්, එම ගනුදෙනුකරුගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමේ කටයුතු කිරීමට බලය පවරා ඇති අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවකුගේ ණයහිමියකු විසින් හෝ ඒ ණයහිමියකුගේ ප්‍රතිලාභය සඳහා හෝ එම අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුගේ යම් ණයක් පියවීම පිණිස ණයහිමිකාර ක්‍රියාවලියකට හෝ වස්තුහ-ගත්වය පිළිබඳ නඩුකටයුත්තකට හෝ යටත් කරනු ලැබිය නොහැකි ය.

(3) සුරැකුම්පතකට ණයකරුවකුට ඇති බැඳියාව අයකරගත හැක්කේ ණය හිමියකු සඳහා වූ ණය හිමිකාර ක්‍රියාවලියක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත යථා පරිදි භාර කිරීමෙන් පමණකි. තමන් වෙත යථා පරිදි භාර කළ ණය හිමිකාර ක්‍රියාවලියක් අනුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ක්‍රියා කළ යුතු ය.

අලෙවිකරුවන්ගේ
කැප අයිතිය.

9. ගනුදෙනුකරුවකුගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමේ කටයුතු කිරීමට බලය ලබා සිටින අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවකු විසින් එම ගනුදෙනුකරුට විකුණනු ලැබූ, ඒ ගනුදෙනුකරුගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමේ තිබෙන සුරැකුම්පතක වටිනාකම ගෙවීම ලබාගැනීමට එම අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරු තමට ඇති කැප අයිතියට එම සුරැකුම්පත යටත් වන්නේ ය.

10. මේ පරිච්ඡේදයෙහි, පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වේ නම් මිස—

II වන පරිච්ඡේදය සඳහා අර්ථ නිරූපණය.

“අභිනකර හිමිකම් පෑම” යන්නෙන්, හිමිකම් පාත්තා නොවන වෙනත් තැනැත්තකුගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමකට බැර කර තිබෙන සුරැකුම්පතක, උකසක්, ඔඩපනයක් හෝ අයභාරයක් මත දී ඇති ණය මුදලක් ආපසු අය කර ගනු ලැබීමේ අයිතිවාසිකම හෝ ණය මුදලක් ආපසු ලබා ගැනීම සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා ඇති කර ගන්නා ලද වෙනත් ගනුදෙනුවක් සහ භාරයක් යටතේ වූ ප්‍රතිලාභී අයිතියක් ඇතුළුව, සුරැකුම්පතෙහි දේපළ බැඳියාවක් සඳහා වූ හිමිකම් පෑමක් අදහස් වේ ;

“ණය හිමිකාර ක්‍රියාවලිය” යන්නෙන්, සුරැකුම්පතක් හෝ සුරැකුම්පත් ගිණුමකට අදාළව ණයහිමියකු හෝ වෙනත් හිමිකම් පාත්තකු වෙනුවෙන් නිසි බලය ඇති අධිකරණයක් විසින් නිකුත් කරන ලද නියාදනයක් වළක්වන හෝ නියාදනයකට අවහිර කරන අධිකරණ නියෝගයක් ඇතුළත් අයකිරීමක්, තහනමක්, ගාතීම් නියෝගයක්, කැප අයිතිය පිළිබඳ නොතීසියක්, දේපළ තහනමක්, හෝ ඒ සමාන අධිකරණ නියෝගයක් අදහස් වන නමුත් තාමෝද්දිෂ්ට සුරැකුම්පත් ගිණුමකට බැර කරනු ලැබූ සුරැකුමකට ඉදිරිපත් වූ අභිනකර හිමිකම් පෑමක් අහෝසි කිරීම පිණිස තාමෝද්දිෂ්ට සුරැකුම්පත් ගිණුමක සුරැකුම්පත් ගිණුම් හිමියකු විසින් ගන්නා ලද යම් ක්‍රියා මාර්ගයක් ඊට ඇතුළත් නොවේ ;

“ගනුදෙනුකරු” යන්න අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවකු සම්බන්ධයෙන් යෙදෙන විට, නියාදනයක පැවරුම්කරු හෝ පැවරුම්ලාභියා වන, සෘජු සහභාගිකරුවකු නොවන, සුරැකුම්පත් ගිණුම් හිමියෙක් අදහස් වේ ;

“අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරු” සහ “සෘජු සහභාගිකරු” යන්නෙහි, (417 වන අධිකාරය වූ) දේශීය භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ආඥාපනතෙහි සහ (420 වන අධිකාරය වූ) ලියාපදිංචි ව්‍යාපාරවස්තු හා සුරැකුම්පත් ආඥාපනතේ ඒ යෙදුම්වලට දී තිබෙන අර්ථයම ඇත්තේ ය ;

“තාමෝද්දිෂ්ට සුරැකුම්පත් ගිණුම” යන්නෙන්, ගිණුමෙහි දරනු ලබන සුරැකුම්පත්වල හිමිකම ප්‍රතිවිරුද්ධ හිමිකම්පෑම්වලට යටත් බවට ප්‍රකාශිත සුරැකුම්පත් ගිණුමක් අදහස් වේ ;

“නියාදනය” යන්නෙන්, පැවරුම්කරුවකු සහ පැවරුම්ලාභියකු අතර සුරැකුම්පතක හිමිකම් පරම වශයෙන් පැවරුමක් අදහස් වේ ;

“ස්වකීය සුරැකුම්පත් ගිණුම” යන්නෙන්, සුරැකුම්පත් ගිණුම හිමියා ලෙසට සෘජු සහභාගිකරුවකුගේ නමින් පවත්නා සුරැකුම්පත් ගිණුමක් අදහස් වේ ;

“සුරැකුම්පත් ගිණුම” යන්නෙන්, සුරැකුම්පත් බැර කරනු ලැබිය හැකි හා හර කරනු ලැබිය හැකි වූ ද සුරැකුම්පත් නියාදනයක් වාර්තාගත කරනු ලබන්නා වූ ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි පවත්වාගෙන යනු ලබන්නා වූ ද, ගිණුමක් අදහස් වේ ;

“සුරැකුම්පත් ගිණුම් හිමියා” යන්නෙන්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සුරැකුම්පත් ගිණුමක් පවත්වාගෙන යන්නේ යම් තැනැත්තකු නමින් ද ඒ තැනැත්තෙක් අදහස් වේ ;

“සුරැකුම්පත” යන්නෙන්—

(අ) (417 වන අධිකාරය වූ) දේශීය භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ආඥාපනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව සහතිකපත් රහිත ස්වරූපයෙන් නිකුත් කරන භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ;

(ආ) (420 වන අධිකාරය වූ) ලියාපදිංචි ව්‍යාපාරවස්තු හා සුරැකුම්පත් ආඥාපනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව සහතිකපත් රහිත ස්වරූපයෙන් නිකුත් කරන භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ;

(ඇ) (422 වන අධිකාරය වූ) මුදල් නීති පනතේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව සහතිකපත් රහිත ස්වරූපයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කරන සුරැකුම්පත්,

අදහස් වේ ;

“පැවරුම්ලාභියා” යන්නෙන්, නියාදනයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සුරැකුම්පතක් තමන්ගේ නමට පවරනු ලබන්නා වූ සහ එය තමන්ගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමට බැර කරනු ලබන්නා වූ නියාදනයක පාර්ශ්වකරු අදහස් වේ ;

“පැවරුම්කරු” යන්නෙන්, සුරැකුම්පතක් පවරා දෙන සහ ඒ නියාදනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එම සුරැකුම්පත තමන්ගේ සුරැකුම්පත් ගිණුමට හර කරනු ලබන නියාදනයක පාර්ශ්වකරු අදහස් වේ.

III වන පරිච්ඡේදය

මුදල් සේවා හා ගෙවීමේ පද්ධති

11. මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන අනුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සියලු සේවා සැපයුම්කරුවන් හෝ නියෝජිතව සඳහන් යම් ගණයකට අයත් සේවා සැපයුම්කරුවන් අධීක්ෂණය, තත් කාර්යය සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලැබිය හැකි නියෝගවලට අනුකූලව විධිමත් කිරීම, අධීක්ෂණය කිරීම සහ සමීක්ෂණය කරනු ලැබිය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සේවා සැපයුම්කරුවන් අධීක්ෂණය කිරීම ආදිය.

12. (1) යම් තැනැත්තකු විසින්—

මුදල් සේවා සහ ගෙවීමේ පද්ධති සඳහා විධාන.

(අ) යම් මුදල් සේවා සැපයීමෙහි හෝ ගෙවීමේ පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි ලා යම් අනාරක්ෂිත, දුර්වල හෝ අසාධාරණ ක්‍රියා පිළිවෙතක යෙදී සිටින බව හෝ යෙදීමට සූදානමින් සිටින බව තම මතය වන ; හෝ

(ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය අනුව මුදල් සේවා හෝ ගෙවීමේ පද්ධතිවලට නැතහොත් ඉන් යම් ගණයකට සම්බන්ධ, මේ පනතේ විධිවිධාන හෝ මේ පනත හෝ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ සාදන ලද යම් රීතියක් හෝ නියෝගයක් හෝ දෙන ලද යම් උපදේශයක් හෝ කරන ලද විධානයක් හෝ නියමයක් උල්ලංඝනය කර ඇති බව හෝ ඒ විධිවිධාන පිළිපැදීම පැහැර හැර ඇති බව හෝ එසේ උල්ලංඝනය කිරීමට නැතහොත් පිළිපැදීම පැහැර හැරීමට ඉඩ තිබෙන බව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය වන,

අවස්ථාවක ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අවශ්‍ය යයි සලකනු ලබන කාලයක් ඇතුළත—

(i) ඒ ක්‍රියාවේ, නොකර හැරීමේ හෝ ක්‍රියා මාර්ගයේ යෙදීම නතර කරන ලෙස හෝ ඉන් වළකින ලෙස ; සහ

(ii) එම තත්ත්වය නිවැරදි කිරීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය අනුව අවශ්‍ය කටයුතු කරන ලෙස,

ඒ තැනැත්තා වෙතට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විධානයක් නිකුත් කළ හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන සෑම විධානයක්ම, එය අරමුණු කළ සේවා සැපයුම්කරු වෙත භාර දිය යුතු අතර, එය භාරදෙනු ලැබූ දිනයේ සිට ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(3) මේ වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන සෑම විධානයක්ම එය නිකුත් කරනු ලබන්නේ යම් තැනැත්තකු වෙත ද ඒ තැනැත්තා විෂයෙහි අනුගමය වන්නේ ය.

නාමෝද්දේශ්ව ගෙවීම්
පද්ධති.

13. (1) ගෙවීමේ පද්ධතියක්, 14 වන හා 15 වන වගන්තිවල විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි අතිරේක නියෝගවලට සහ අධීක්ෂණයට යටත් කිරීම සඳහා නාමෝද්දේශනය කිරීම මහජන යහපත පිණිස වන බව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සලකන්නේ නම්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් එසේ නාමෝද්දේශනය කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) ගෙවීමේ පද්ධතියක් නාමෝද්දේශනය කිරීම මහජන යහපත පිණිස වන්නේ ද යන වග තීරණය කිරීමේ දී පහත සඳහන් සාධක සැලකිල්ලට ගත යුතු ය :—

- (i) ගෙවීමේ පද්ධතියෙන් එහි සහභාගිකරුවන්ට සහ එය ප්‍රයෝජනයට ගන්නා වූ අයට සැලසෙන මූල්‍ය සුරක්ෂිතතා මට්ටම ;
- (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවීම් පද්ධතිවල කාර්යක්ෂමතාව සහ තරගකාරීත්වය ; සහ
- (iii) ගෙවීම් පද්ධතියේ සහභාගිකරුවන්ගේ සහ ඔවුන්ගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතියේ හෝ වැඩිම යහපත.

(3) ගෙවීමේ පද්ධතියක් නාමෝද්දේශනය කිරීමට ප්‍රථම, එම නාමෝද්දේශනයේ බලපෑම පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් එම පද්ධතියේ කළමනාකරුවන් සහ සහභාගිකරුවන්ගේ අදහස් විමසිය යුතු අතර, ඒ පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වවල අදහස් විමසිය හැකි ය.

(4) අදාළ ගෙවීමේ පද්ධතිය නාමෝද්දේශනය කිරීම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් එම පද්ධතියේ කළමනාකරුවන් හා සහභාගිකරු වෙත, යෝග්‍ය යයි බැංකුව සලකන යම් ආකාරයකින් දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය. නාමෝද්දේශනය ඒ දැනුම්දීමේ නිශ්චිතව සඳහන් දිනයේ සිට බලාත්මක විය යුතු ය. ඒ සෑම දැනුම්දීමක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

14. (1) නාමෝද්දිෂ්ට ගෙවීම් පද්ධතියේ කළමනාකරු හෝ කළමනාකරුවකු නොමැතිනම් පද්ධතියේ සහභාගිකරුවන් විසින්, එම නාමෝද්දිෂ්ට ගෙවීම් පද්ධතිය පාලනය වන සෑම ගෙවීම් පද්ධති රීතියකම පිටපතක් මෙහි මින් ඉදිරියට ගෙනහැර දැක්වෙන කාලසීමා ඇතුළත, එනම්—

නාමෝද්දිෂ්ට ගෙවීම් පද්ධතිවල රීති.

- (i) ගෙවීම් පද්ධති රීතිය සාදන ලද්දේ එම ගෙවීම් පද්ධතිය නාමෝද්දේශනය කිරීමට පූර්වයෙන් වන අවස්ථාවක, එසේ නාමෝද්දේශනය කරනු ලැබූ දිනයේ සිට දවස් තිහක් ඇතුළත ; සහ
- (ii) ගෙවීම් පද්ධති රීතිය සාදන ලද්දේ එම ගෙවීම් පද්ධතිය නාමෝද්දේශනය කිරීමට පසුව වන අවස්ථාවක, එම රීතිය සාදනු ලැබූ දින සිට දවස් දහයක් ඇතුළත,

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ (i) වන ඡේදයේ සඳහන් ගෙවීම් පද්ධති රීතියක් නොවන ගෙවීම් පද්ධති රීතියක්, එහි පිටපතක් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත එවීමෙන් පසු නිස්චිත දිනයට පෙර ක්‍රියාත්මක නොවිය යුතු ය :

එසේ වුව ද එම ගෙවීම් පද්ධති රීතිය ඉහත සඳහන් කාලසීමාව ඉකුත්වීමට පෙර කවර හෝ වේලාවක දී බලාත්මක වන බවට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශයක් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) ගෙවීම් පද්ධති රීතියක් ප්‍රමාණවත්ව සමාලෝචනයට භාජනය කිරීමට ඉඩ සැලසීම පිණිස, (2) වන උපවගන්තියේ නිශ්චය කොට දැක්වෙන කාලසීමාව දීර්ඝ කිරීම අවශ්‍ය බව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය වන අවස්ථාවක, එම ගෙවීම් පද්ධති එම රීතිය ලැබී දවස් දහයක් ඇතුළත එම රීතිය එවන ලද තැනැත්තාට ලිඛිත දැනුම්දීමක් කර, එම කාලසීමාව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දවස් තිහක් දක්වා දීර්ඝ කළ හැකි ය.

(4) නාමෝද්දිෂ්ට ගෙවීම් පද්ධතියක් පාලනය වන ගෙවීම් පද්ධති රීතියක් බලාත්මක වීමට පෙර හෝ බලාත්මක වීමෙන් පසු කවර හෝ වේලාවක හෝ බලාත්මකව පවතිද්දී හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් එය සම්පූර්ණයෙන් නැතහොත් ඉන් කොටසක් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූ

විට, එම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ තීරණය නාමෝද්දේශ්ට ගෙවීම් පද්ධතියේ කළමනාකරුට හෝ සහභාගිකරුවකුට දැනුම් දෙනු ලැබූ මොහොතේ පටන් හෝ එම ගෙවීම් පද්ධති රීතිය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ තීරණය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දැනුම් දීමේ දී උපදෙස් දෙන පරිදි ඉන්පසු කිසියම් වේලාවක සිට බලරහිත වන්නේ ය.

(5) (අ) බලාත්මක පවතින ගෙවීම් පද්ධති රීතියක්, සංශෝධනය කිරීමේ හෝ ප්‍රතියෝජනය කිරීමේ අවශ්‍යතාව මතුවන පරිදි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් (4) වන උපවගන්තිය යටතේ එම ගෙවීමෙහි රීතිය, සම්පූර්ණයෙන් හෝ කොටසක් හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, නාමෝද්දේශ්ට ගෙවීම් පද්ධතිය අඛණ්ඩව මැනවින් ක්‍රියාත්මක වීමට පහසුවනු පිණිස, එම රීතිය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ තීරණය 15 වන වගන්තිය ප්‍රකාර විධානයක ඇතුළත් කළ යුතු ය. ගෙවීම් පද්ධති රීතියේ සිදු කළ යුතු සංශෝධනය හෝ ප්‍රතියෝජනය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින්, අදාළ නාමෝද්දේශ්ට ගෙවීම් පද්ධතියේ කළමනාකරු වෙත දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය ;

(ආ) ගෙවීම් පද්ධති රීතියෙහි සංශෝධනයක් හෝ ප්‍රතියෝජනයක් එම ගෙවීම් පද්ධතිය විසින් සම්මත කරගන්නා තෙක් අදාළ කරගත යුතු තාවකාලික ගෙවීම් පද්ධති රීතියෙහි වචන මාලාව ඒ සෑම විධානයක් මගින්ම සපයනු ලැබිය යුතු ය. සංශෝධනය කිරීමට හෝ ප්‍රතියෝජනය කිරීමට නියමිත ගෙවීම් පද්ධති රීතිය බලරහිත වූ වහාම තාවකාලික ගෙවීම් පද්ධති රීතිය බලාත්මක විය යුතු ය.

(6) (2) වන උපවගන්තියේ නියමයක් අදාළවීමෙන් යම් නාමෝද්දේශ්ට ගෙවීම් පද්ධතියක්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිදහස් කරනු ලැබිය හැකි ය.

නාමෝද්දේශ්ට ගෙවීම්
පද්ධතිවලට
විධාන.

15. (1) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මෙහි පහත සඳහන් කවර හෝ කාරණයක් හෝ කාරණා වැඩි සංඛ්‍යාවක් සම්බන්ධයෙන් හෝ නාමෝද්දේශ්ට ගෙවීම් පද්ධතියක කළමනාකරු වෙත හෝ සහභාගිකරුවකු වෙත ලිඛිත විධානයක් නිකුත් කළ හැකි ය :—

(අ) නාමෝද්දේශ්ට ගෙවීම් පද්ධතියකට ප්‍රවේශවීම හෝ පද්ධතියක සහභාගිකරුවකු වීම සඳහා යම් තැනැත්තකු විසින් සපුරා ලිය යුතු කොන්දේසි ;

- (ආ) අනුගමනය කළ යුතු නිෂ්කාශන හා බෙරුම් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළුව, නාමෝද්දිෂ්ට ගෙවීම් පද්ධතියක ක්‍රියාකාරීත්වය ;
- (ඇ) වෙනත් ගෙවීම් පද්ධති සමග, නාමෝද්දිෂ්ට ගෙවීම් පද්ධතියක අන්‍යෝන්‍ය ක්‍රියා පිළිවෙත ;
- (ඈ) නාමෝද්දිෂ්ට ගෙවීම් පද්ධතියක් හා එහි සහභාගිකරුවන් අතර සබඳතා.

(2) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් ලිඛිත විධානයක් නිකුත් කිරීමට ප්‍රථම එහි අන්තර්ගත කරුණු සහ එම විධානයේ බලපෑම් පිළිබඳව එය යවනු ලබන්නේ යම් තැනැත්තකුට ද ඒ තැනැත්තාගේ අදහස් විමසිය යුතු වන අතර, සහ එහි අන්තර්ගත කරුණු හා එහි බලපෑම පිළිබඳව උනන්දුවක් දක්වන තැනැත්තන්ගේ අදහස් විමසිය හැකි ය.

(3) නාමෝද්දිෂ්ට ගෙවීම් පද්ධතියේ කළමනාකරු හෝ ඒ පද්ධතියක සහභාගිකරුවකු විසින්, අවශ්‍ය යයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සලකන යම් කාලයක් ඇතුළත—

- (i) යම් ක්‍රියාවක හෝ ක්‍රියා මාර්ගයක යෙදීම තතර කළයුතු බවට හෝ යෙදීමෙන් වැළකිය යුතු බවට ;
- (ii) මහජන යහපත පිණිස අවශ්‍ය බව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය වන යම් ක්‍රියා ඉටු කළ යුතු බවට ; හෝ
- (iii) ගෙවීම් පද්ධති රීතියක් සෑදිය යුතු, සංශෝධනය කළ යුතු හෝ ඉවත් කළ යුතු බවට,

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලිඛිත විධානයක් මගින් නිශ්චිතව නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(4) විධානයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් සහ ඒ සම්බන්ධව කිරීමට නියමිත ක්‍රියා ඉටු කිරීම සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසු එම විධානය ක්‍රියාත්මක කළ බව සහ ක්‍රියා සම්පූර්ණයෙන් ඉටු කළ බව, එම විධානය ලැබූ තැනැත්තා විසින් ප්‍රායෝගිකව හැකි තාක් ඉක්මණින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත දැනුම් දිය යුතු ය.

(5) මේ වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද සෑම විධානයක්ම, එය අරමුණු කර ඇත්තේ යම් තැනැත්තකුට ද ඒ තැනැත්තාට දැනුම් දිය යුතු අතර නිකුත් කරනු ලැබූ දින සිට එම විධානය ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය. යම් විධානයක්, එය අරමුණු කරනු ලැබූ තැනැත්තා විෂයෙහි අනුගමය වන්නේ ය.

තොරතුරු බැඳීම් සහ
ඒ අනුව ක්‍රියාකිරීම.

16. (1) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින්, සේවා සැපයුම්කරුවන් සහ සේවා සැපයුම්කරුවකු බවට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව තීරණය කරන යම් තැනැත්තකු හෝ මේ පරිච්ඡේදය යටතේ නාමෝද්දේශනය කරන ගෙවීම් පද්ධතියක් විගණනය කිරීම හා පරීක්ෂා කිරීම සහ ඒ සේවා සැපයුම්කරුවකුට හෝ තැනැත්තකුට ගිණුම්, වාර්තා, සහ ලිපි ලේඛන ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියම කිරීම, ඔවුන්ගේ කාර්යාල පරීක්ෂා කිරීම සහ තොරතුරු ඉල්ලා සිටීම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද ඉල්ලීමක් අනුව ක්‍රියා කිරීම එසේ ඉල්ලීමක් කරනු ලැබූ තැනැත්තකුගේ හෝ ඒ තැනැත්තකුගේ සේවා නියුක්තියකුගේ, අනුයෝජනයකුගේ හෝ කළමනාකරුවකුගේ කාර්යය විය යුතු ය.

(3) අවශ්‍ය යයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සලකනු බෙන අවස්ථාවක දී (1) වන උපවගන්තිය යටතේ විගණන සහ පරීක්ෂණ, සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ කොටසක් හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙනුවෙන් සුදුසුකම් ලත් විගණකවරුන් විසින් කරනු ලැබිය යුතු බවට සහ ඔවුන්ගේ වාර්තාව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට නියම කළ හැකි ය.

(4) මේ වගන්තියේ “සුදුසුකම්ලත් විගණක” යන්නෙහි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 වන ව්‍යවස්ථාවේ (8) වන ඡේදයේ ඊට දී ඇති අර්ථයට ඇත්තේ ය.

(5) මේ පරිච්ඡේදය යටතේ ගෙවීම් පද්ධතියක කළමනාකරුවකු වෙත නියමිත සියලු කාර්යයන් සෑම සහභාගිකරුවකු විසින්ම ඉටු කළ යුතු වන්නේ ය.

(6) මේ පරිච්ඡේදය යටතේ ගෙවීම් පද්ධතියක කළමනාකරු විසින් ඉටු කළ යුතු යයි නියමිත කාර්ය ඉටුකිරීම ඒ පද්ධතියක කළමනාකරු පැහැර හැරියහොත්, සහභාගිකරුවන් එක්ව සහ වෙන් වෙන්ව එම කාර්ය ඉටු කළ යුතු අතර, එම උල්ලංඝනය සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරු බැඳී සිටින ආකාරයටම හා ප්‍රමාණයටම සහභාගිකරුවන් ද බැඳීමට යටත් වන්නේ ය.

(7) මේ වගන්තියට අනුකූලව යම් විගණනයක් හෝ පරීක්ෂණයකට අදාළව දිවුරුම /ප්‍රතිඥාව මත සාක්ෂි ලබා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා (17 වන අධිකාරය වූ) දිවුරුම් ආඥාපනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව දිවුරුම් හෝ ප්‍රතිඥා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට බලය ඇත්තේ ය.

17. (1) මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන බලාත්මක කිරීමේ කාර්යය සඳහා, මේ පරිච්ඡේදය යටතේ නියම කළ යුතු යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් හෝ නියෝග සෑදිය යුතු යයි මේ පරිච්ඡේදය යටතේ නියමිත හෝ බලය දී ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් හෝ අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකිය.

III වන පරිච්ඡේදය සඳහා නියෝග.

(2) විශේෂයෙන් හා (1) වන උපවගන්තියෙන් පැවරී තිබෙන බලතලවල ව්‍යාප්තියට අගතියක් නොමැතිව, අමාත්‍යවරයා විසින් පහත සඳහන් කරුණු සඳහා නියෝග සෑදිය හැකි ය :—

- (අ) මුදල් සේවා සැපයිය හැක්කේ සහ ගෙවීම් පද්ධති ක්‍රියාත්මක කළ හැක්කේ හා නාමෝද්දේශනය කළ හැක්කේ යම් කොන්දේසි, නියමයන් සහ ප්‍රමිති යටතේ ද ඒ කොන්දේසි, නියමයන් හා ප්‍රමිති සඳහා විධිවිධාන සැලසීම ;
- (ආ) සේවා සැපයුම්කරුවන්ට ලියාපදිංචි වන ලෙස හෝ බලපත්‍ර ලබා ගන්නා ලෙස නියම කිරීම සහ එම ලියාපදිංචි කිරීමේ හෝ බලපත්‍ර ලබා ගැනීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය නියම කිරීම ; එසේ ලියාපදිංචිවීම හෝ බලපත්‍ර ලබා ගැනීම සඳහා කොන්දේසි සහ අවශ්‍යතා නියම කිරීම සහ එම ලියාපදිංචිය හෝ බලපත්‍රය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අවලංගු කළ හැක්කේ කවර අවස්ථාගත කරුණු යටතේ ද යන වග නියම කිරීම ;
- (ඇ) සේවා සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම සහ සේවා සැපයුම්කරුවන්ට බලපත්‍ර දීම සඳහා ගාස්තු අයකිරීම පිණිස සහ එම අයකිරීම් හා ගාස්තු මුදල් ප්‍රමාණය සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම ;
- (ඈ) සේවා සැපයුම්කරුවන් විධිමත් කිරීම, අධීක්ෂණය සහ සමීක්ෂණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කාර්ය පටිපාටිය නියම කිරීම ;
- (ඉ) නියෝග මගින් වර්ග කරන ලද පරිදි විවිධ ගණවල සේවා සැපයුම්කරුවන්ට බලපත්‍ර දීම, ඔවුන් ලියාපදිංචි කිරීම හෝ ඔවුන් නාමෝද්දේශනය කිරීම, ඔවුන් සඳහා නියම කළ යුතු ගාස්තු සහ අයකිරීම් ඇතුළුව මෙම පරිච්ඡේදය යටතේ කවර හෝ කාරණයකට අදාළ කොන්දේසි, නියමයන්, මාර්ගෝපදේශ, කාර්ය පටිපාටි, ක්‍රියා මාර්ග සහ ඒ යටතේ විධිවිධාන සලසා ඇති ප්‍රමිති නිශ්චය කොට දැක්වීම ;

- (ඊ) සේවා සැපයුම්කරුවන් වෙනුවෙන් මූල්‍ය සේවාචක හෝ ගෙවීම් පද්ධතියක යම් කොටසක් ඉටුකිරීම හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කරනු ලබන හෝ ඒ සඳහා බලය පවරනු ලැබ සිටින යම් තැනැත්තකුට මේ පරිච්ඡේදය යටතේ කොන්දේසි, නියමයන්, මාර්ගෝපදේශ, කාර්ය පටිපාටි, ක්‍රියා මාර්ග හා ප්‍රමිති අදාළ වන ආකාරය නිශ්චය කොට දැක්වීම ;
- (උ) මුදල් ප්‍රේෂණ සේවා සපයන්නන් ඇතුළුව තැනැත්තන් ගෙවීම් පද්ධතියකට සහභාගි විය හැක්කේ හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි ගිණුම් හා තැන්පතු පවත්වා ගෙන යා හැක්කේ කවර කොන්දේසි හා නියමයන් යටතේ ද යන්න නිශ්චය කොට දැක්වීම ;
- (ඌ) ගිණුම් තැබීමේ හා වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතා ඇතුළුව සේවා සැපයුම්කරුවන්ට අදාළව විවක්ෂණ අවශ්‍යතාවයන් අවශ්‍යකරන දෑ, නිශ්චයකොට දැක්වීම ;
- (එ) සේවා සැපයුම්කරුවන් සංස්ථාගත කිරීමේ ස්වරූපය හෝ සේවා සැපයුම්කරුවන්ගේ සංවිධානය, පරිපාලනය, සම්පත්කරණය, හැසිරවීම, පාලනය, ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රමාණවත් බව හා වෙනත් ප්‍රාග්ධන නියමයන්, අයිතිකාරත්වයේ ව්‍යුහය, කොටස්කරුවන්ගේ සහ පරිපාලකයන්ගේ තත්ත්වය හා ව්‍යාපාරික හා ආයෝජන බලතල ඇතුළුව සේවා සැපයුම්කරුවන්ගේ සංස්ථාමය කාරණාවලට අදාළ අවශ්‍යතා, ප්‍රමිති සහ මාර්ගෝපදේශ නිශ්චය කොට දැක්වීම ;
- (ඒ) නිශ්චය කරනු ලබන විස්තර හා ආකෘතියකට අනුකූලව සේවා සැපයුම්කරුවන්ගේ ගනුදෙනුකරුවන් හෝ සහභාගිකරුවන් පිළිබඳව සහ ඔවුන්ගේ ගනුදෙනු හෝ යම් ගණයක ගනුදෙනුවලට අදාළ නිශ්චිත කාරණා සම්බන්ධ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම, තොරතුරු වාර්තා පවත්වා ගැනීම සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත වාර්තා කිරීමට අදාළ නියමයන්, ප්‍රමිති හා මාර්ගෝපදේශ ඇතුළුව, සේවා සැපයුම්කරුවන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පරීක්ෂා කරනු ලැබීම පහසු කරවනු පිණිස සැලසුම් කළ සේවා සැපයුම්කරුවන් සඳහා වූ අවශ්‍යතා, ප්‍රමිති හා මාර්ගෝපදේශ නිශ්චයකොට දැක්වීම ; සහ
- (ඔ) ගනුදෙනුකරුවන් හා සහභාගිකරුවන්ගේ හෝ ඔවුන්ගේ යම් ගණයක ආරක්ෂාව සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග නිශ්චය කොට දැක්වීම සහ විශේෂයෙන්, හෙළිදරව් කිරීමේ නියමයන් නිශ්චය කොට දැක්වීම හා මුදල් සේවා සැපයුම්කරුවන්ගේ සහ ඔවුන්ගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ හා ගෙවුම් පද්ධතිවල සහ ඒවායේ සහභාගිකරුවන්ගේ ගිවිසුම්ගත නියමයන් විධිමත් කිරීම.

(3) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර එසේ පළ කරනු ලැබූ දිනයේ සිට හෝ නියෝගයේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන යම් පසු දිනයක සිට ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.

(4) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබූ පසු අනුමතය සඳහා හැකිතාක් ඉක්මණින් පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ අනුමත කරනු නොලැබූ සෑම නියෝගයක්ම, ඒ යටතේ ඊට පූර්වයෙන් කරන ලද කිසිවකට අගතියක් නොමැතිව, එම අනුමතයේ දින සිට පරිච්ඡේදන වූ ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(5) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද යම් නියෝගයක් පරිච්ඡේදන වූ දිනය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

18. පද සම්බන්ධය අනුව අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වේනම් මිස, මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්ය සඳහා -

III වන පරිච්ඡේදය
සඳහා අර්ථ
නිරූපණය.

“වෙක්පත් මුදල් කිරීම” යන්නෙන්, ගෙවීම් සාධන පත්‍රයක් හෝ රාශිගත අගය භාරදෙන්නකු වෙත ඒ සඳහා හුවමාරු ලෙස මුදල් ගෙවීම් සාධන පත්‍ර හෝ රාශිගත අගයක් දෙමින්, පළමු සඳහන් ගෙවීම් සාධන පත්‍රය හෝ රාශිගත අගය භාර ගැනීම සඳහා හිලව් අගයක් ලබා ගැනීම අදහස් වේ ;

“ව්‍යවහාර මුදල් හුවමාරුව” යන්නෙන්, එක් ආණ්ඩුවක් නිකුත් කළ, තහවුරු කළ බලය දුන් හෝ පිළිගත් මුදල් හෝ ඒ ආණ්ඩුවේ මුදල් ඒකකවලින් දැක්වෙන මූල්‍ය අගයක් වෙතත් ආණ්ඩුවක් විසින් නිකුත් කළ, තහවුරු කළ, බලය දෙන ලද හෝ පිළිගත් මුදලකට හෝ ඒ ආණ්ඩුවේ මුදල් ඒකකවලින් දැක්වෙන මූල්‍ය අගයට හුවමාරු කිරීමෙන් අය ලැබීම අදහස් වේ ;

“නාමෝද්දිෂ්ට ගෙවුම් පද්ධතිය” යන්නෙන්, මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන යටතේ නමෝද්දිෂ්ට ගෙවුම් පද්ධතියක් අදහස් වේ ;

“කළමනාකරු” යන්නට සේවා සැපයුම්කරුවන්ගේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයකු ඇතුළත් වන අතර, එම පදයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය අනුව, සේවා සැපයුම්කරුවකුගේ ව්‍යාපාරය සහ කටයුතු අධීක්ෂණය හා ඒ ව්‍යාපාරය හා කටයුතු කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් වගකිව හැකි තත්ත්වයක් දරන යම් තැනැත්තෙක්

අදහස් වේ. (මේ පරිච්ඡේදය යටතේ කළමනාකරුවකු වෙතට කරනු ලැබිය යුතු දැනුම් දීම්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් වෙනත් තැනැත්තකු කළමනාකරු ලෙස නිශ්චිතව නම් කළහොත් මිස, එම සේවා සැපයුම්කරු ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙතට කළමනාකරු බවට දැනුම් දෙන තැනැත්තා වෙත යවනු ලැබිය යුතු ය.) ;

“මුදල් අගය” යන්නෙන්, රාශිගත අගයක්, ගෙවීම් සාධන පත්‍රයක් හෝ ගිණුමට බැර කිරීමක් ඇතුළුව මුදල් මගින් බේරුම් කරගත හැකි වුව ද, නොවුව ද, විනිමය මාධ්‍යයක් අදහස් වේ ;

“මුදල්” යන්නෙන්, ශ්‍රී ලංකාව විසින් හෝ විදේශීය ආණ්ඩුවක් විසින් හෝ නිකුත් කළ, තහවුරු කළ, බලය දුන් හෝ පිළිගත් මුදල් ඒකකයක් හෝ විනිමය මාධ්‍යයක් අදහස් වේ. එම යෙදුමට අන්තර් ආණ්ඩු සංවිධානයක් විසින් හෝ ආණ්ඩු දෙකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් අතර ගිවිසුමක් මගින් හෝ නිකුත් කළ, තහවුරු කළ, බලය දුන් හෝ පිළිගත් මුදල් ඒකකයක් හෝ විනිමය මාධ්‍යයක් ඇතුළත් වේ ;

“මුදල් සේවා” යන්නෙන්, මුදල් සුරැකිව තබා ගැනීම, මුදල් ප්‍රේෂණය, වෙක්පත් මුදල් කිරීම හෝ ව්‍යවහාර මුදල් හුවමාරුව සහ ඒ හා සමාන යම් සේවා ඇතුළුව මුදල් පිළිබඳ වූ වෙනත් සේවයක් අදහස් වේ ;

“මුදල් ප්‍රේෂණය” යන්නෙන්, මුදල් හෝ මුදල් අගයක් ප්‍රේෂණය සම්බන්ධව මුදල් හෝ මුදල් අගයක් ප්‍රේෂකගෙන් හෝ ප්‍රතිලාභියකු සඳහා හෝ විකිණීම හෝ මුදල් අගයක් නිකුත් කිරීම හෝ මුදල් හෝ මුදල් අගයක් ලැබීම අදහස් වන අතර එයට ගිණුම් අතර මුදල් අගයක් මාරු කිරීම සඳහා හෝ තුන්වන පාර්ශ්වයන්ට මුදල් අගයක් ගෙවීම සඳහා මුදල් ආපසු ලබා ගැනීමේ පහසුකම්ක් සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම ඇතුළත් වේ. මෙම යෙදුමට ප්‍රේෂක හෝ ප්‍රතිලාභියා පාර්ශ්වකරුවකු හෝ සෘජු සහභාගිකරුවකු නොවන්නා වූ නමුත් ප්‍රේෂකගෙන් ප්‍රතිලාභියා වෙත ප්‍රේෂණය කිරීමක් සිදුවන යම් ගනුදෙනුවකට හෝ වැඩ පිළිවෙලකට සහභාගි වීම ඇතුළත් වේ. මුදල් ප්‍රේෂණය ශ්‍රී ලංකාව හෝ වෙනත් යම් රටක් ඇතුළත, ශ්‍රී ලංකාවට හෝ වෙනත් යම් රටකට ශ්‍රී ලංකාවෙන් හෝ වෙනත් යම් රටකින් එක් ස්ථානයක සිට වෙනත් ස්ථානයකට විය හැකි ය ;

“සහභාගිකරු” යන්නෙන්, ගෙවීමේ පද්ධතියක් පිළිබඳ වැඩ පිළිවෙලක පාර්ශ්වයක් අදහස් වේ. එය බැංකුවක්, මුදල් ප්‍රේෂණයේවා සැපයුම්කරුවකු හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු විය හැකි නමුත්, ගෙවීම් ක්‍රමය ඔස්සේ ගෙවීම් සඳහා උපදෙස් දෙන හෝ ගෙවීම් ලබන පාරිභෝගිකයකු හෝ සහභාගිකරුවකුගේ ගනුදෙනුකරුවකු ඊට ඇතුළත් නොවේ ;

“ගෙවීම් කාඩ්පත” යන්නෙන්, මුදල් ලබා ගැනීම හෝ ගෙවීම් කිරීම පිණිස වරින්වර ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබිය හැකි සංකේතයක් හෝ වෙනත් උපක්‍රමයක් ඇතුළු යම් ගිණුමකට හෝ රාශිගත අගයකට හෝ ණය මුදලකට ප්‍රවේශය ලබාගත හැකි යම් කාඩ්පතක්, තහඩුවක්, කුපන් පොතක් හෝ වෙනත් උපක්‍රමයක් අදහස් වන අතර භර අයකිරීම, අයහාර, ණය සහ රාශිගත අගය කාඩ්පතක් ද ඊට ඇතුළත් වේ ;

“ගෙවීම් සාධන පත්‍රය” යන්නෙන්, මුදල් හෝ මුදල් අගයක් ප්‍රේෂණය සඳහා හෝ ගෙවීම පිණිස වන, ගනුදෙනු කළ හැකි වුව ද නොහැකි වුව ද යම් චෙක්පතක්, අණකරයක්, මුදල් ඇණවුමක්, සංචාරක චෙක්පතක්, ගෙවීම් කාඩ්පතක් හෝ වෙනත් සාධන පත්‍රයක් අදහස් වේ. නිකුත් කරන්නා විසින් භාණ්ඩ හෝ සේවාවලින් බේරුම් කරගත හැකි ක්‍රෙඩිට් කාඩ් වවුචරයක්, ණයවර ලිපියක් හෝ සාධන පත්‍රයක් එම යෙදුමට ඇතුළත් නොවේ ;

“ගෙවීමේ පද්ධතිය” යන්නෙන්, ගෙවුම් අණකර සහ ගෙවීම් සිදු කරන, ගෙවීමට අණකරන, ගෙවීම් සඳහා හැකියාව ලබාදෙන හෝ ගෙවීම් කිරීමට, මුදල් ප්‍රේෂණයට, මුදල් ආපසු ගැනීමට හෝ මුදල් අගය අත්සනු කිරීමට පහසුකම් සලසන ගෙවුම් අණකර සහ වෙනත් පණිවුඩ, සංචිතවේදනය, සැකසුම්, හුවමාරුව, නිෂ්කාශනය හෝ බේරුම් කිරීම සඳහා වූ විධික්‍රමයක් හෝ පිළිවෙලක් අදහස් වේ ;

“ගෙවීමේ පද්ධති රීතිය” යන්නෙන්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කළ රීතියක් නොවන සහ කවර නමකින් හැඳින්වුවද, ගෙවීමේ පද්ධතියක ක්‍රියාකාරිත්වය, නිෂ්කාශනය සහ බේරුම් කිරීම ඇතුළුව ගෙවීමේ පද්ධතියක් පාලනය වන රීතියක් අදහස් වේ. එයට ගෙවීම් පද්ධති රීතියක් සංශෝධනය හෝ ඉවත් කිරීම ඇතුළත් වේ ;

“තැනැත්තා” යන්නෙන්, පුද්ගලයෙක්, සංස්ථාවක්, ව්‍යාපාරික භාරයක්, බුදලයක්, භාරයක්, හවුල් ව්‍යාපාරයක්, සීමිත වගකීම් සහිත

සමාගමක්, සංගමයක්, හවුල් ව්‍යවසායක්, ආණ්ඩුවක්, ආණ්ඩුවක අතුරු කොට්ඨාසයක්, නියෝජිත ආයතනයක්, උපකරණීයත්වයක්, රාජ්‍ය සංස්ථාවක් හෝ වෙනම තෛතික පෞරුෂයක් ඇති හෝ නොමැති වෙනත් යම් පොදු, පෞද්ගලික හෝ වාණිජ පුද්ගල මණ්ඩලයක්, ඒකකයක් හෝ සංවිධානයක් අදහස් වේ ;

“වාර්තාව” යන්නෙන්, ස්පර්ශනීය මාධ්‍යයක සටහන් කර තිබෙන තැනහොත් විද්‍යුත් හෝ වෙනත් මාධ්‍යයක ගබඩා කර තිබෙන සහ ඉන්ද්‍රියයන්ගෙන් ග්‍රහණය කර ගත හැකි ආකාරයෙන් නැවත ලබාගත හැකි තොරතුරු අදහස් වේ ;

“සේවා සැපයුම්කරු” යන්නෙන්, මුදල් සේවා සපයන යම් තැනැත්තෙක් හෝ ගෙවීම් පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කරන තැනැත්තෙක් අදහස් වේ ;

“රාශිගත අගය” යන්නෙන්, විද්‍යුත් වාර්තාවක් මගින් සාක්ෂි දරන මුදල් අගය අදහස් වේ.

IV වන පරිච්ඡේදය

නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධති

නාමෝද්දේශ්ට
නිෂ්කාශන හා
බේරුම් කිරීමේ
පද්ධති.

19. (1) නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතියට අවදානමක් අභිමුඛ වන ආකාරයකින් පවත්වාගෙන යා හැකි බව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය වන අවස්ථාවක, එම නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතිය මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධානවලට යටත් ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතියට වැදගත් නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නාමෝද්දේශනය කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) එම නාමෝද්දේශනය පිළිබඳව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ඒ නාමෝද්දේශ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක නිෂ්කාශනාභාරයක් වෙත ලිඛිතව දැනුම් දී එම නාමෝද්දේශනයේ පිටපතක් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීමට සැලැස්විය යුතු ය. එම අදාළ නිවේදනය කළ දිනයේ සිට එම නාමෝද්දේශනය බලාත්මක වන්නේ ය.

(3) නිෂ්කාගත හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් පනතේ මේ කොටසේ IV වන පරිච්ඡේදය යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතියට වැදගත්කමක් ඇති පද්ධතියක් බවට නාමෝද්දේශනය කිරීම, එම පද්ධතියම මේ පනතේ III වන පරිච්ඡේදය යටතේ අමතර විධිමත් කිරීමකට, අධීක්ෂණයකට සහ සමීක්ෂණයකට යටත් ගෙවීමේ පද්ධතියක් බවට නාමෝද්දේශනය කිරීමට අමතරව කරනු ලැබිය හැකි ය :

එසේ වුව ද, ඉහත කී පරිදි පනතේ පරිච්ඡේද දෙක අනුව නාමෝද්දේශනය කිරීමක් පවතින අවස්ථාවක, එම පරිච්ඡේද දෙකෙහිම විධිවිධාන අනුව ක්‍රියා කිරීම මේ පනතේ III වන හා IV වන පරිච්ඡේදවල විධිවිධානවලට යටත් තැනැත්තන්ගේ යුතුකම වන්නේ ය.

20. (1) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මෙහි පහත දැක්වෙන කාරණා සම්බන්ධයෙන් නිෂ්කාගතාගාරයකට හෝ නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාගත හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක සහභාගිකරුවකුට රීති උපදෙස් සහ විධාන නිකුත් කිරීම හා නිෂ්කාගතාගාරයක් හෝ නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාගත හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් සමඟ යම් ගිවිසුමකට ඇතුළත් වීම හෝ ඒ දෙකම හෝ කරනු ලැබිය හැකි ය :—

නිෂ්කාගතාගාරය හෝ සහභාගිකරු සමඟ ගිවිසුම්.

- (අ) ශුද්ධ අගය යෙදීමේ වැඩපිළිවෙලවල් ;
- (ආ) අවදානම හවුලේ බුක්තිවිදීමේ සහ අවදානම පාලනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණ ;
- (ඇ) බේරුම් කිරීමේ නියතතාම සහ ගෙවීමේ සමාප්තිය ;
- (ඈ) සහභාගිකරුවන් අතර මූල්‍ය වැඩපිළිවෙලවල ස්වභාවය ;
- (ඉ) නිෂ්කාගතාගාරයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාමාර්ග සහ මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය ;
- (ඊ) මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතියක අවදානම සම්බන්ධව වෙනත් යම් කරුණු.

(2) (1) වන වගන්තියේ (අ) සිට (ඊ) දක්වා සඳහන් සෑම කරුණක් හෝ ඒ කිසියම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයාට නියෝග සැදිය හැකි ය. යම් රීතියක්, උපදෙසක් හෝ විධානයක් හෝ ගිවිසුමක් සහ තත් කාර්යය සඳහා මේ පනත යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් අතර විරෝධතාවක් වුවහොත් ඒ නියෝගය බලපැවැත්විය යුතු ය.

විධාන.

21. (1) ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතියට අවදානම ප්‍රමාණවත්ව පාලනය නොවීමේ ප්‍රතිඵලය ගෙන දෙන හෝ එම ප්‍රතිඵලය ගෙන දීමට ඉඩ ඇති ආකාරයෙන්—

- (i) නාමෝද්දීෂ්ට නිෂ්කාශන සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් සඳහා වූ නිෂ්කාශනාගාරයක් යම් ක්‍රියාවක, පැහැර හැරීමක හෝ ක්‍රියා මාර්ගයක යෙදෙන්නේ නම් හෝ යෙදීමට සූදානම්ව සිටින්නේ නම්;
- (ii) නාමෝද්දීෂ්ට නිෂ්කාශන සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක සහභාගිකරුවකු එහි සහභාගිත්වයට අදාළව යම් ක්‍රියාවක, පැහැර හැරීමක හෝ ක්‍රියාමාර්ගයක යෙදී සිටින්නේ නම් හෝ යෙදීමට සූදානම්ව සිටින්නේ නම් ;
- (iii) නාමෝද්දීෂ්ට නිෂ්කාශන සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක වන්නේ නම් හෝ ක්‍රියාත්මක වීමට සූදානම්ව සිටින්නේ නම්,

අවශ්‍ය යයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සලකන යම් කාලසීමාවක් ඇතුළත -

- (i) ඒ ක්‍රියාවේ, පැහැර හැරීම හෝ ක්‍රියා මාර්ගයේ යෙදීම තහන කරන ලෙස හෝ එයින් වළකින ලෙස හෝ සහභාගිකරුවන්ට ඒ ක්‍රියාවේ, පැහැර හැරීමේ හෝ ක්‍රියාමාර්ගයේ යෙදීම තහන කරන ලෙස හෝ වළකින මෙන් නියම කරන ලෙස ;
- (ii) එම තත්ත්වයට පිළියම් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය අනුව අවශ්‍ය යම් ක්‍රියා ඉටු කරන ලෙස හෝ සහභාගිකරුවන් ලවා ඒ ක්‍රියා ඉටු කරවන ලෙස,

නියම කරන ලියවිල්ලකින් වූ විධානයක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් එම නිෂ්කාශනාගාරයට නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතියට අවදානමක් ප්‍රමාණවත්ව පාලනය නොවෙමින් පවතින බව (1) වන උපවගන්තියට අනුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය වන්නේ නම් සහ—

- (i) (1) වන උපවගන්තියට අනුව නිකුත් කරන ලද විධානයක් අනුව, ක්‍රියාකිරීම නිෂ්කාශනාගාරය විසින් පැහැර හරින බව ;

- (ii) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියට ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානගත නිෂ්කාශනාගාරයක් නොමැති බව,

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට පෙනී යන්නේ නම් ; හෝ

- (iii) (අ) මූල්‍ය පද්ධතියක අවදානම ප්‍රමාණවත්ව පාලනය නොවෙමින් පවතින්නේ නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියෙහි සහභාගිත්වයට අදාළව සහභාගිකරුවකුගේ යම් ක්‍රියාවක්, පැහැර හැරීමක් හෝ ක්‍රියා මාර්ගයක් නිසා බව ; සහ

- (ආ) එම ක්‍රියාව, පැහැර හැරීම හෝ ක්‍රියා මාර්ගය නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් හා සම්බන්ධ යම් ගිවිසුමකට, රීතියකට, කාර්ය පටිපාටියකට, මාර්ගෝපදේශයකට හෝ වෙනත් ලේඛනීකරණයකට අනුකූල නොවන බව,

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය වන්නේ නම්, අවශ්‍ය යයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සලකන යම් කාලසීමාවක් ඇතුළත—

- (i) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියෙහි සහභාගිකරුගේ සහභාගිත්වයට අදාළ ක්‍රියාවෙහි, පැහැර හැරීමේ හෝ ක්‍රියාමාර්ගයෙහි යෙදීම තතර කරන ලෙස හෝ එහි යෙදීමෙන් වළකින ලෙස ; සහ

- (ii) එම තත්ත්වයට පිළියම් වශයෙන් අවශ්‍ය යයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සලකන, එම සහභාගිත්වයට අදාළ යම් ක්‍රියා ඉටු කරන ලෙස,

නියම කරන ලියවිල්ලකින් වූ විධානයක් යම් සහභාගිකරුවකු වෙත ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) මේ වගන්තිය යටතේ විධානයක්, නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක සහභාගිත්වයට සෘජුවම සම්බන්ධ කවර හෝ කාරණයක් පිළිබඳව කරනු ලැබිය හැකි ය. මේ වගන්තිය යටතේ විධානයක් පහත සඳහන් කාරණා සම්බන්ධයෙන් නොකළ යුතු ය :—

- (i) සහභාගිකරුවකුගේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය ;

- (ii) එහි ආයෝජන කළමනාකරණය ;
- (iii) එහි සංස්ථාගත පාලනය ;
- (iv) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාගත හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියේ සහභාගිකරුවන් නොවන ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ අන්‍යෝන්‍ය සබඳතා ; හෝ
- (v) එහි ස්වාමීත්ව ව්‍යුහය.

(4) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාගත හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතිය ඇතුළත නිෂ්කාගතය කිරීමෙන් උද්ගත වන ගෙවීමේ බැඳීම්, සහභාගිකරුවන් එක් කෙනෙකුගේ හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවකගේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ තිබෙන ගිණුමක හෝ ගිණුම්වල ගැළපීම් මගින් බේරුම් කළ යුතු බව එම විධානයකින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(5) කවර හෝ ලිඛිත නීතියක් යටතේ පිහිටුවන ලද නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාගත හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියකට එකී විධානයක් අදාළ වන බවට එමගින් විධිවිධාන සලස්වා ඇත්නම්, එය එසේ එම පද්ධතියකට අදාළ විය යුතු ය.

(6) මේ වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන විධානයක් අරමුණු කර ඇත්තේ යම් තැනැත්තකුට ද ඒ තැනැත්තාට ඒ විධානය දැනුම් දිය යුතු අතර ඒ විධානය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ නිකුත් කරනු ලැබූ විධානයක් එය නිකුත් කළ දිනයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.

(7) විධානයක් එය නිකුත් කරනු ලැබූ තැනැත්තා විෂයෙහි අනුගමය වන්නේ ය.

ශ්‍රී ලංකා මහ
බැංකුවේ බලතල.

22. (1) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාගත හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියකට සහ එහි නිෂ්කාගතාගාරයකට අදාළව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පහත සඳහන් කර්තව්‍ය සියල්ලම හෝ ඉන් කිසිවක් හෝ ඉටු කරනු ලැබිය හැකි ය :—

- (අ) සහභාගිකරුවන් විසින් බේරුම් කිරීමේ ආරක්ෂිත හෝ අනාරක්ෂිත ඇපකරයක් සඳහා විධිවිධාන සැලසීම ;
- (ආ) නිෂ්කාගතාගාරයට සහ මධ්‍යම ප්‍රති-පාර්ශ්වය සඳහා ද්‍රවශීලණය සැපයීම; සහ

(ඇ) සහභාගිකරුවන් සඳහා මධ්‍යම ප්‍රති-පාර්ශ්වය ලෙස ක්‍රියා කිරීම.

(2) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක සහභාගිකරුවකුගේ සහභාගිත්වය කරණකොට ගෙන, භාරගත නොහැකි ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතිය අවදානමකට මුහුණ පාන බව හෝ මුහුණ පෑමට සිදුවීමට ඉඩක් පවතින බව හෝ භාරගත නොහැකි අවදානමක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සිදුවන බව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මතය වන අවස්ථාවක, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් -

(අ) සහභාගිකරුගේ සහභාගිත්වය අත්හිටුවීම ;

(ආ) ඒ සහභාගිකරු සහභාගිකරුකුව සිටීම තහනම් කිරීම; හෝ

(ඇ) අවශ්‍ය යයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සලකන, සහ ඒ සහභාගිකරුගේ සහභාගිත්වය පිළිබඳ වූ යම් කොන්දේසිවලට අනුව ක්‍රියා කරන ලෙස ඒ සහභාගිකරුට නියම කිරීම,

කරනු ලැබිය හැකි ය.

23. (1) 23 වන සහ 24 වන වගන්තිවල, වස්තුභාගත්ව නීති කෘත්‍ය යන්නෙන්, (81 වන අධිකාරය වූ) වස්තුභාගත්ව ආඥාපනත යටතේ පවරනු ලැබූ වස්තුභාගත්ව නීති කෘත්‍ය ඇතුළුව, ස්වේච්ඡාවෙන් වුව ද සිය කැමැත්තෙන් නොකරන ලද වුවද සහභාගිකාර ආයතනය ගණන්බේරා වසා දැමීමට හෝ ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමට හෝ එහි ව්‍යාපාරය අත්හිටුවීමට හෝ යම් අදාළ නීතියක විධිවිධාන සලසා තිබෙන ක්‍රියා මාර්ගවලට, ගෙවීම් අණකර සහ ගෙවීම් තාවකාලිකව අත්හිටුවීම හෝ ඒවාට සීමා පැනවීම ඇතුළත් අවස්ථාවක දී ඒ යම් සාමූහික ක්‍රියාමාර්ගයක් අදහස් වන්නේ ය.

වස්තුභාගත්වය පිළිබඳ නීති කෘත්‍ය.

(2) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක සහභාගිකරුවකුට එරෙහිව වස්තු භාගත්වය පිළිබඳ නීති කෘත්‍ය ආරම්භ කර තිබුණේ වි නමුත්, එම වස්තු භාගත්ව නීති කෘත්‍ය ආරම්භ කිරීමට පෙරාතුව පද්ධතියට ගෙවුම් අණකර ඇතුළත් කර ඇත්නම්, එම ගෙවුම් අණකර සහ එම ගෙවුම් අණකරහි ශුද්ධ අගය යෙදීම තුන්වන පාර්ශ්වයක් විෂයයෙහි නීත්‍යානුකූලව බලාත්මක කළ හැකි හා අනුගමය වන්නේ ය.

(3) වස්තුහ-ගත්ව නීති කෘත්‍ය ආරම්භ කිරීමෙන් පසුව ගෙවීම් අණකර නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියකට ඇතුළත් කර එම නීති කෘත්‍ය ආරම්භ කළ දිනයේ දී ම ඒවා සඳහා ගෙවීම් කර තිබෙන අවස්ථාවක, එම නීති කෘත්‍ය ආරම්භ කළ බව තමන් දැන නොසිටියේ හෝ දැන සිටිය යුතුව තිබුණේ හෝ නොමැති බවට අධිකරණය සැනීමට පත්වන පරිදි සාක්ෂි සැපයීමට එම බේරුම් කිරීම සිදු කළ වේලාවෙන් පසුව මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වයට හෝ නිෂ්කාශනාගාරයට හෝ හැකි වුවහොත් පමණක්, එක් ගෙවුම් අණකර තුන්වන පාර්ශ්වයක් විෂයයෙහි නීත්‍යානුකූලව බලාත්මක කළ හැකි හා අනුගම්‍ය විය යුතු ය.

(4) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියකට ගෙවුම් අණකරයක් ඇතුළත් කරනු ලැබූ නිශ්චිත මොහොත, එම පද්ධතියේ රීති මගින් තීරණය කළ යුතු ය.

(5) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා, වස්තුහ-ගත්ව නීති කෘත්‍ය ආරම්භ කළ වේලාව වන්නේ, වස්තුහ-ගත්වයට පත්වීමේ, ගණන් බේරා වසා දැමීමේ හෝ අත්හිටුවීමේ නඩු තීන්දුව හෝ ආඥාව ප්‍රකාශයට පත් කළ හෝ ස්වේච්ඡාවෙන් ගණන් බේරා වසා දැමීමේ ඵලදායී යෝජනාවක් සම්මත කළ මොහොත වේ.

(6) (5) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන සලසා තිබෙන පරිදි නඩු තීන්දුවක් හෝ ආඥාවක් ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලබන්නේ හෝ යම් සහභාගිකරුවකුට විරුද්ධව ද නැතහොත් ස්වේච්ඡාවෙන් ගණන් බේරා වසා දැමීමේ ඵලදායී යෝජනාවක් සම්මත කරනු ලබන්නේ යම් සහභාගිකරුවකු විසින් ද ඒ නඩු තීන්දුව හෝ ආඥාව ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලැබූ හෝ යෝජනාව සම්මත කරනු ලැබූ දිනයේදී සහභාගිකරු විසින් ඒ නඩු තීන්දුව, ආඥාව හෝ යෝජනා සම්මතය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත සහ අවස්ථාවෝචිත පරිදි මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වය වෙත හෝ නිෂ්කාශනාගාරය වෙත අදාළ අවස්ථාවල දී දැනුම් දිය යුතු ය.

(7) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් වෙත එක් නීතිකෘත්‍ය ආරම්භ වීමට පූර්වයෙන් වූ ගෙවීමේ බැඳීම් නිෂ්කාශනයෙන් හා බේරුම් කිරීමෙන් උද්ගත වන සහභාගිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකම් හා බැඳීම් කෙරෙහි අතීතයේ සිට බලපෑමක් වස්තුහ-ගත්ව නීති කෘත්‍යවල නොමැති විය යුතු ය.

24. (1) වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව බේරුම් කිරීමේ රීති. තිබුණ ද—

- (i) නාමෝද්දේශිත නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක බේරුම් කිරීමේ රීති, නිෂ්කාශනාගාරයක්, සහභාගිකරුවන්, මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කෙරෙහි අනුගමය වන්නේ ය. යම් ක්‍රියාවලියක් බලසහිතව ආරම්භ කිරීම හෝ යම් ගෙවීමක් කිරීම එම බේරුම් කිරීමේ රීතිවලට අනුකූලව බලසහිතව කරනු ලැබිය හැකි ය ;
- (ii) සහභාගිකරුවකුට ගෙවීම් කිරීමට සහභාගිකරුවකුගේ, නිෂ්කාශනාගාරයක හෝ මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වයක පවත්නා බැඳීම්වල සහ සහභාගිකරුවකුගෙන් ගෙවීම් ලැබීමට සහභාගිකරුවකුට, නිෂ්කාශනාගාරයකට හෝ මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වයකට ඇති අයිතිවාසිකම ශුද්ධ ලෙස ගණනය කිරීමට සහ ශුද්ධ ලෙස බේරුම් කිරීමක් හෝ අවසානාත්මක මුදල් ප්‍රමාණය හෝ තීරණය කිරීම සඳහා නාමෝද්දේශිත නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියේ රීතිවලින් විධිවිධාන සලසා තිබෙනම් එය එම රීතිවලට අනුකූලව තීරණය කළ යුතු ය ; තව ද
- (iii) සහභාගිකරුවකුගේ, නිෂ්කාශනාගාරයක හෝ මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වයක ගෙවීමේ බැඳීම් බේරුම් කිරීම, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පවත්නා සහභාගිකරුවකුගේ, නිෂ්කාශනාගාරයක හෝ මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වයක ගිණුමේ සටහනක් මගින් හෝ ඒ ගිණුමෙන් කරන ගෙවීමක් මගින් සිදු කිරීම අවසානාත්මක සහ අවලංගු කළ නොහැකි බවට, නාමෝද්දේශිත නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක බේරුම් කිරීමේ රීතිවලින් විධිවිධාන සලස්වා තිබෙන අවස්ථාවක එම සටහන හෝ ගෙවීම ප්‍රතිවර්තනය කිරීම, ආපසු ගෙවීම හෝ අවලංගු කිරීම නොකළ යුතු ය.

(2) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පවත්නා, සහභාගිකරුවකුගේ, නිෂ්කාශනාගාරයක හෝ මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වයක ගිණුමකින් නාමෝද්දේශිත නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියකට ඇති වූ ගෙවීමේ බැඳීමක් බේරුම් කිරීම සඳහා කළ සටහනක් හෝ ගෙවීමක්, ඒ ක්‍රියාකාරකම තහනම් කිරීමක් වශයෙන් ක්‍රියාකාරී වන යම් විධිවිධානයකට හෝ ආඥාවකට විෂය නොවිය යුතු ය.

(3) නාමෝද්දේශිත නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක ඇති වූ ගෙවීමක් හෝ බැඳීමක් ඉටු කිරීමේ වගකීම සුරක්ෂිත කිරීම පිණිස

සහභාගිකරුවකුට, නිෂ්කාශනාගාරයකට, මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වයකට හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සපයා ඇති සුරැකුම සම්බන්ධයෙන් ඇති අයිතිවාසිකම් සහ ප්‍රතිකර්මවලට, වස්තුහංගත්ව නීතිකාන්‍යය නිසා බලපෑමක් නොවිය හැකිය. විශේෂයෙන්, එම අයිතිවාසිකම් හා ප්‍රතිකර්ම, එම සුරැකුම කෙරෙහි ණය හිමියන්ගේ අයිතිවාසිකම් ඔවුන් විසින් ක්‍රියාවේ යොදනු ලැබීම කෙරෙහි බලපවත්වන යම් අත්හිටුවීමේ විධිවිධානවලට හෝ ආඥාවකට එම අයිතිවාසිකම් සහ ප්‍රතිකර්ම විෂය නොවිය හැකිය.

(4) නාමෝද්දේශ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක පරිපාලනය හෝ ක්‍රියාකාරිත්වය සම්පූර්ණයෙන් හෝ ඉන් කොටසක් ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත සිදු කරනු ලැබීම හෝ ඒ පද්ධතියේ බේරුම් කිරීමේ රීති විදේශීය අධිකරණ බලයක රීති මගින් පාලනය වීම නොනකා, ඒ නාමෝද්දේශ්ට නිෂ්කාශන සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය තුළින් හෝ ඒ හා සම්බන්ධව මතුවන යම් තැනැත්තකුගේ අයිතිවාසිකම් සහ බැඳීම් මුළුමණින් හෝ ඉන් කොටසක් ශ්‍රී ලංකාවේ නීතියෙන් පාලනය වන බව ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණයක් විසින් තීරණය කළහොත්, එකී අයිතිවාසිකම් හා බැඳීම් නිශ්චය කිරීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිය යම්තාක් දුරට අදාළ වන්නේ ද, ඒ තාක්දුරට මේ වගන්තියේ විධිවිධාන ඊට අදාළ වන්නේ ය.

(5) මේ වගන්තියේ “බේරුම් කිරීමේ රීති” යන්නෙන්, කවර ආකාරයකින් සාදනු ලැබූ ද, ගෙවීමේ බැඳීම් ආගණනය කිරීමේ, ශුද්ධ බැඳීම්වලට පත්කිරීමේ හෝ බේරුම් කිරීමේ පදනම සඳහා විධිවිධාන සලසන සක්‍රීය රීති අදහස් වන අතර, පිළිවෙලින් නිෂ්කාශනාගාරයකට, මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වයකට හෝ වෙනත් සහභාගිකරුවකු වෙතට පවත්නා ස්වකීය බැඳීම් ඉටු කිරීම සහභාගිකරුවකු විසින් පැහැර හැරී හෝ සහභාගිකරුවකුට ස්වකීය බැඳීම් ඉටු කිරීමට අසමත් වීමට ඉඩ ඇති අවස්ථාවක දී ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ රීති ඊට ඇතුළත් වේ.

25. (1) සෑම නිෂ්කාශනාගාරයක් විසින්ම, එහි නාමෝද්දේශ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතිය සම්බන්ධව සිදු කිරීමට අදහස් කරන වැදගත් වෙනස්කම් පිළිබඳව එම වෙනස් කිරීම් සිදු කිරීමට සාධාරණ කාලයකට පූර්වයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත තොරතුරු සැපයිය යුතු ය. මෙහි ඉහතින් දැක්වුණු කාරණාවල ව්‍යාප්තිය සීමා කිරීමෙන් තොරව, පහත සඳහන් කිසිවක් කෙරෙහි බලපෑමක් සහිත යම් වෙනස් කිරීමක් පිළිබඳව නිෂ්කාශනාගාරය විසින් දැනුම්දීමක් කළ යුතු ය ; එනම්—

- (i) නිෂ්කාශනාගාරයේ සාංගමික සංස්ථාපත්‍රය සහ නිෂ්කාශනාගාරයේ නිර්මාණය, එය පිහිටුවීම, එහි ව්‍යවස්ථා

දැන්වීම් සහ
තොරතුරු.

මාලාව, පාලනය, පරිපාලනය සහ ක්‍රියාකාරිත්වයට අදාළ හා ඒ හා සම්බන්ධ යෝජනා සම්මත, ගිවිසුම්, රීති හා කාර්ය පටිපාටි ඇතුළුව ඕනෑම ලේඛනයක් ;

- (ii) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය ; හෝ
- (iii) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතිය පාලනය වන්නාවූ ගිවිසුම්, රීති, කාර්ය පටිපාටි, මාර්ගෝපදේශ හෝ වෙනත් ලියවිලි,

පිළිබඳව දැනුම්දීමක් කළ යුතු ය.

(2) නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියට සම්බන්ධව වෙනත් යම් වෙනස් කිරීමක් සිදු කිරීමෙන් පසුව සෑම නිෂ්කාශනාගාරයක් විසින්ම, එම වෙනස් කිරීම් පිළිබඳව අප්‍රමාදව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ලිඛිත දැනුම් දීමක් කළ යුතු අතර, ඉහතින් සඳහන් කරුණුවල ව්‍යාප්තිය සීමා කිරීමකින් තොරව, එම දැනුම්දීම මගින්,

- (i) ඉල්ලා අස්වීමෙන් හෝ අන්‍යාකාරයකින් වුව ද, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය ; හෝ
- (ii) නිෂ්කාශනාගාරයේ පත්කළ විගණකවරයා කෙරෙහි බලපෑමක් සහිත යම් වෙනස් කිරීමක්,

පිළිබඳව තොරතුරු සැපයිය යුතු ය.

(3) සෑම නිෂ්කාශනාගාරයක් විසින්ම, එහි නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතිවලට අදාළව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලියවිල්ලක් මගින් නියම කරනු ලබන පරිදි, එසේ නියම කරන වේලාවන්හි දී සහ ආකෘතියට අනුව, ඉල්ලා සිටී යම් තොරතුරු සැපයිය යුතු ය.

26. (1) මේ පරිච්ඡේදය යටතේ ස්වකීය කර්තව්‍ය ඉටුකිරීමේ කාර්යය සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිෂ්කාශනාගාරයක විගණන සහ පරීක්ෂා කිරීම් සිදු කළ හැකි ය.

විගණනය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පරීක්ෂා කිරීම.

(2) අවශ්‍ය යයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සලකන අවස්ථාවක දී (1) වන උපවගන්තිය යටතේ විගණන සහ පරීක්ෂණ, තමන් වෙනුවෙන් සුදුසුකම්ලත් විගණකවරුන් විසින් සම්පූර්ණයෙන් හෝ කොටසක් පැවැත්විය යුතු යයි සහ ඔවුන්ගේ වාර්තාව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කළ හැකි ය.

28. මූල්‍ය ආයතනයක් හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව හෝ ශුද්ධ අගය යෙදීමේ ගිවිසුමක පාර්ශ්වකරුවකු වන අවස්ථාවක, වස්තුහ-ගත්වය හෝ බ-කොලොත්භාවය පිළිබඳ වෙන් යම් නීතියක නැතහොත් පරිපාලන හෝ ප්‍රතිසංවිධාන වැඩපිළිවෙලක් හෝ බ-කොලොත්භාවය ඇතුළත්වන ලබුම්කාරත්වයක් ප්‍රකාරව කරන ලද අධිකරණ ආඥාවක කවර විධිවිධානයක් තිබුණ ද, මූල්‍ය ආයතනය හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ගිවිසුම බලාත්මක කර, එමගින් පාලනය වන යම් බැඳීම් දර්ශන

කරන කොන්ත්‍රාත්තුව සමාපනය කර ගිවිසුමේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ශුද්ධ සමාපන අගය හෝ බේරුම් කිරීමේ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රමාණය නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි අතර, එවැනි අවස්ථාවක ශුද්ධ සමාපන අගයට හෝ බේරුම් කිරීමේ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රමාණයට හෝ නිමිකම ඇති පාර්ශ්වය, අවස්ථාවෝචිත පරිදි එම අගය හෝ මුදල් ප්‍රමාණය සඳහා, එම ශුද්ධ සමාපන අගය හෝ ශුද්ධ බේරුම් කිරීමේ මුදල ගෙවිය යුතු පාර්ශ්වයේ ණයනිමියා බවට පත්විය යුතු ය.

29. (1) ගෙවීමේ බැඳීම් නිෂ්කාශනය හෝ බේරුම් කිරීම සඳහා පද්ධතියක් හෝ වැඩ පිළිවෙලක් පවතින බව විශ්වාස කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සාධාරණ හේතු ඇති අවස්ථාවක නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් පවත්නා බව නිශ්චය කිරීම පිණිස, එම පද්ධතිය හෝ වැඩපිළිවෙලට අදාළ හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට අවශ්‍ය වියහැකි වැඩිදුර තොරතුරු, වාර්තා සහ ලිපිලේඛන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත සපයන ලෙස, එම පද්ධතියේ හෝ වැඩපිළිවෙලෙහි පාර්ශ්වකරුවකු වන තැනැත්තකුගෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ඉල්ලා සිටිනු ලැබිය හැකි ය.

නිෂ්කාශන පද්ධතියක් තිබෙන බවට ඔප්පු කරන ලෙස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කළ හැකි බව.

(2) තොරතුරු, වාර්තා සහ ලිපිලේඛන සපයන ලෙස (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් තැනැත්තකුගෙන් ඉල්ලා සිටිනු ලැබූ විට, ඒ තැනැත්තා ඒ අනුව ක්‍රියා කළ යුතු ය.

(3) සෑම නිෂ්කාශනාගාරයක් විසින්ම, එහි නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධති මගින් පොදු මූල්‍ය පද්ධතියට අවදානමක් අඟිමුඛ වන්නේ ද යන වග නිශ්චය කිරීමට හැකිවනු පිණිස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වරින් වර ඉල්ලා සිටින තොරතුරු සහ ලිපි ලේඛන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත සැපයිය යුතු ය. ඉහත දැක්වුණු කරුණුවල ව්‍යාප්තිය සීමා කිරීමකින් තොරව, නිෂ්කාශනාගාරය විසින් නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතිය සම්බන්ධව —

(අ) එහි සහභාගිකරුවන්ගේ නම් ;

(ආ) නිෂ්කාශනාගාරයේ සාංගමික සංස්ථාපනයේ, අතුරු ව්‍යවස්ථාවල, සහ අදාළ යෝජනා සම්මත ගිවිසුම් රීති හා කාර්ය පටිපාටි ද ඇතුළුව නිෂ්කාශනාගාරය නිර්මාණය, පිහිටුවීම, එහි ව්‍යවස්ථාවලිය, පාලනය සහ නිෂ්කාශනාගාරයේ ක්‍රියාකාරිත්වයට අදාළ සියලු ලියකියවිලි පිටපත් ;

- (ඇ) නිෂ්කාශනාගාරයේ අධ්‍යක්ෂවරයන්ගේ, කාරක සභා සාමාජිකයන්ගේ සහ විගණකවරුන්ගේ නම් ;
- (ඈ) ආණ්ඩුවේ නියෝජිත ආයතන හෝ නියාමක මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත වාර්තා, ප්‍රකාශ හෝ වෙනත් ලේඛනවල පිටපත් ; සහ
- (ඉ) මූල්‍ය ප්‍රකාශවල පිටපත්,

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත සැපයිය යුතු ය.

(4) නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක වෙනත් සහභාගිකරුවකු පිළිබඳ, තොරතුරු කිසිවක්, ඒ තොරතුරු එහි සියලු සහභාගිකරුවන් වෙත සපයා නොමැති නම්, ඒ තොරතුරු මේ පරිච්ඡේදය යටතේ කිසියම් සහභාගිකරුවකු විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත සැපයීම අවශ්‍ය නොවිය යුතු ය.

සැපයුම්කරුවන්ගේ
වගකීම.

30. (1) නිෂ්කාශනාගාරයක් විසින් මේ පරිච්ඡේදය යටතේ එහි නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතිය සම්බන්ධයෙන් ඊට පැවරී තිබෙන බැඳීම් ඉටුකිරීම පැහැර හරිනු ලැබූ හෝ මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන අනුකාරව උල්ලංඝනය කරනු ලැබූ අවස්ථාවක එහි සහභාගිකරුවන් එක්ව සහ වෙන් වෙන් ව එම බැඳීම් ඉටු කළ යුතු අතර එම බැඳීම් උල්ලංඝනය සම්බන්ධයෙන් නිෂ්කාශනාගාරය වගකිව යුතු ආකාරයටම සහ ප්‍රමාණයටම සහභාගිකරුවන් ද වගකීමට යටත් වන්නේ ය.

(2) නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියට ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානගත නිෂ්කාශනාගාරයක් නොමැති අවස්ථාවක ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානගත සහභාගිකරුවන් පිළිවෙලින් මේ පරිච්ඡේදය යටතේ බැඳීම් පනවනු ලැබ සහ අයිතිවාසිකම් හිමිව සිටින නිෂ්කාශනාගාරය වුවාක් සේ ඒ ආකාරයටම හා ප්‍රමාණයටම—

- (i) නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් පිළිබඳව මේ පරිච්ඡේදය යටතේ නිෂ්කාශනාගාරයක් වෙත පැවරී තිබෙන බැඳීම් අනුව ක්‍රියා කළ යුතු ය ; සහ
- (ii) නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් පිළිබඳව මේ පරිච්ඡේදයෙන් නිෂ්කාශනාගාරයක් වෙත පැවරී ඇති සියලු අයිතිවාසිකම් හිමිවිය යුතු ය,

නිෂ්කාශනාගාරයක් සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ගන්නා යම් ක්‍රියාමාර්ගයක් ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානගත සහභාගිකරුවන් සම්බන්ධයෙන් පමණක් ගනු ලැබිය යුතු ය.

මේ උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා, ශ්‍රී ලංකාව තුළ බලපාන නීතියක් යටතේ සංස්ථාගත කර ඇති සහභාගිකරුවකු ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානගතව ඇතැයි කියනු ලැබේ.

31. නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක සහභාගිකරුවකු වන හෝ සහභාගිකරුවකු වීමට අපේක්ෂා කරන විදේශීය බැංකුවක් විසින්, එම විදේශ බැංකුවට විදේශීය නීති අදාළ වීම පිළිබඳව අවශ්‍ය යයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සලකන යම් තොරතුරු වරින් වර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත සැපයිය යුතු ය.

විදේශ බැංකුවල සහභාගිත්වය.

32. මේ පරිච්ඡේදයෙහි, අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වුවහොත් මිස—

V වන පරිච්ඡේදය සඳහා අර්ථ නිරූපණය.

“මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වය” යන්නෙන්, නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ගෙවීම් ලැබීමට ඇති අයිතීන් හා ගෙවීම් කිරීමට ඇති බැඳීම් ශුද්ධ පදනමකට ගෙන ඒමෙන් එම මධ්‍යම ප්‍රතිපාර්ශ්වය හා එක් එක් පාර්ශ්වකරු අතර ගෙවීමට ඇති තනි ප්‍රමාණයක් ලෙස බිහි කර ගනු ලබන නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියකට හවුල් වී ඇති සංස්ථාවක්, සංගමයක්, හවුල් ව්‍යාපාරයක්, නියෝජිත ආයතනයක් හෝ වෙනත් සේවා සැපයුම්කරුවෙක් අදහස් වේ ;

“නිෂ්කාශන හා බේරුම් පද්ධතිය” යන්නෙන්, යටත් පිරිසෙයින් එක් පාර්ශ්වකරුවකු හෝ මූල්‍ය ආයතනයක් වන හා අවම ලෙස පාර්ශ්වකරුවන් තුන්දෙනෙකුගෙන් සංයුක්ත වන මූල්‍ය පද්ධතිය තුළ ගෙවීමේ බැඳුම් නිෂ්කාශනය හෝ බේරුම් කිරීමට ඇති පද්ධතියක් හෝ විධික්‍රමයක් අදහස් වන අතර, එයට ශ්‍රී ලංකාවේ නිල ව්‍යවහාර මුදලින් නිෂ්කාශනය හෝ බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් හෝ විධික්‍රමයක් හෝ සුරැකුම්පත් ගනුදෙනු, විදේශ විනිමය ගනුදෙනු හෝ වෙනත් ගනුදෙනු හෝ මූල්‍ය ගිවිසුම්, ඒ මත ඇති වන්නා වූ ගෙවීමේ බැඳීම් ද ඇතුළුව, නිෂ්කාශනය හෝ බේරුම් කිරීමේ පද්ධති හෝ විධික්‍රම ද ඇතුළත් වේ ;

“නිෂ්කාශනාගාරය” යන්නෙන්, නිෂ්කාශන සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් සඳහා නිෂ්කාශන හෝ බේරුම් කිරීමේ සේවා සපයන සංස්ථාවක්, සංගමයක්, හවුල් ව්‍යාපාරයක්, නියෝජිත ආයතනයක් හෝ සංවිධානයක් නැතහොත් වෙනත් අස්තිත්වයක් හෝ තැනැත්තෙක් අදහස් වන නමුත් ඊට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ඇතුළත් නොවේ ;

“නාමෝද්දිෂ්ට නිෂ්කාශන සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධතිය” යන්නෙන්, මේ පරිච්ඡේදය යටතේ නම් කරනු ලැබූ නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් අදහස් වේ ;

“මූල්‍ය ආයතනය” යන්නෙන්—

(i) 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතේ අර්ථානුකූල බලපත්‍රලත් වාණිජ බැංකුවක්,

(ii) මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්ය සඳහා මූල්‍ය ආයතන බවට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නම් කරනු ලබන මූල්‍ය සේවා සැපයීමේ ව්‍යාපාරයෙහි මූලික වශයෙන් නිරත වෙනත් යම් තැනැත්තෙක්, අස්තිත්වයක් හෝ තැනැත්තෙක්, පාතියක් ඇතුළත හෝ සේවා සැපයුම්කරුවන් පාතියක් ඇතුළත අස්තිත්වයක්, අදහස් වේ ;

“මූල්‍ය ක්‍රමය” යන්නෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය ක්‍රමය අදහස් වේ ;

“ශුද්ධ අවසායී අගය” යන්නෙන්, ශුද්ධ අගයන් තීරණය කිරීම සඳහා ඇති කරගන්නා ලද ගිවිසුමක පාර්ශ්වකරුවන් අතර, එම ගිවිසුම අනුව බැඳීම් හිලව් කිරීමෙන් හෝ අන්‍යාකාරව ශුද්ධ අගයන් තීරණය කිරීමෙන් පසු ඒ ගිවිසුමේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ලබාගත් ශුද්ධ අගය අදහස් වේ ;

“ශුද්ධ අගය තීරණය කිරීමේ ගිවිසුම” යන්නෙන්, මූල්‍ය ආයතන දෙකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් අතර හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ මූල්‍ය ආයතන එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් අතර ගෙවීම් ලැබීමට පවත්නා වර්තමාන හෝ අනාගත අයිතිවාසිකම් හා වර්තමානයේ පවත්නා හෝ අනාගත ගෙවීමේ බැඳීම් ශුද්ධ ලෙස ගණනය කිරීම හෝ හිලව් කිරීම සඳහා විධිවිධාන සලසන, ගිවිසුමක් අදහස් වේ ;

“සහභාගිකරු” යන්නෙන්, නිෂ්කාශනාගාරයක සාමාජිකයකු හෝ නිෂ්කාශන සහ බේරුම් කිරීමේ විධික්‍රමයක් පිහිටුවා ගැනීමේ වැඩ පිළිවෙලක පාර්ශ්වයක් අදහස් වේ ;

“ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු මූල්‍ය පද්ධතියට අවදානම” යන්නෙන්, නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක් තුළ වූ බැඳීම් ඉටුකළ යුතු අවස්ථාවේ දී ඒවා ඉටුකිරීමට සහභාගිකරුවකු අපොහොසත් වීමෙන් හෝ නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක මූල්‍ය ගැටළු පොදු පද්ධතියට ප්‍රේෂණය වීම හේතුවෙන් ක්‍රියාකාරීත්වය කඩාකප්පල් වීමෙන් හෝ—

- (i) නිෂ්කාශන හා බේරුම්කිරීමේ පද්ධතියේ සෙසු සහභාගිකරුවන්ට බැඳීම් ඉටුකළ යුතු වූ විට ඒවා ඉටුකිරීමට නොහැකි වීම ;
- (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය ක්‍රමයේ අනෙකුත් කොටස්වල මූල්‍ය ආයතනවලට ඒවායේ බැඳීම් ඉටුකළ යුතු වූ විට ඒවා ඉටුකිරීමට නොහැකි වීම ; හෝ
- (iii) නිෂ්කාශන හා බේරුම්කිරීමේ පද්ධතියේ නිෂ්කාශනාගාරයකට හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතිය තුළ ඇති වෙනත් නිෂ්කාශන හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධතියක නිෂ්කාශනාගාරයකට ඔවුන්ගේ බැඳීම් ඉටුකළ යුතු වූ විට ඒවා ඉටුකිරීමට නොහැකි වීම,

අදහස් වේ.

III වන කොටස

විද්‍යුත් ක්‍රම මගින් චෙක්පත් ඉදිරිපත් කිරීම

33. (1) ගෙවීම් සඳහා බැංකුකරුවකු විසින් චෙක්පතම ඉදිරිපත් කරනු වෙනුවට, චෙක්පත අණකර ඇත්තේ යම් බැංකුවකට ද ඒ බැංකුව වෙත චෙක්පතෙහි ප්‍රතිබිම්බයක් විද්‍යුත් ගෙවීම් සඳහා සැපයීමට නියමිත චෙක්පතෙහි තොරතුරු ද සමග, විද්‍යුත් ක්‍රමයකින් ප්‍රේෂණය කිරීමෙන් චෙක්පතක් ගෙවීම් සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

ගෙවීම් සඳහා විද්‍යුත් මාර්ගයෙන් චෙක්පත් ඉදිරිපත් කිරීම.

(2) චෙක්පත් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ විද්‍යුත් ක්‍රම මගින් ඉදිරිපත් කිරීමේ දී බැංකුකරුවකු විසින් සම්පූර්ණයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් වෙනත් බැංකුකරුවකු හෝ නිෂ්කාශනාගාරයක් ඇතුළුව තුන්වන පාර්ශ්වය සේවා සැපයුම්කරුවකු මගින් ක්‍රියා කළ හැකි අතර එම සේවා සැපයුම්කරු බැංකුකරුගේ අනුයෝජිතයකු ලෙස සැලකෙන්නේ ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ කෙසේ සඳහන්ව තිබුණ ද එමෙන්ම (5) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, වෙක්සතක් අණකර ඇත්තේ සහ විද්‍යුත්ව ඉදිරිපත් කිරීමක් කර ඇත්තේ යම් බැංකුකරුවකුට ද එම බැංකුකරු විසින් ගෙවීම් සඳහා වෙක්සතම ඉදිරිපත් කරන ලෙස එම ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකළ බැංකුකරුගෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ විද්‍යුත් ඉදිරිපත් කිරීම නිවාරණය කර හෝ සම්පූර්ණයෙන් අසාර්ථක වී ඇති හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වලංගු ඉල්ලීමක් කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ ඉදිරිපත් කිරීම නොසලකා හැරිය යුතු අතර, ඉන් පසුව වෙක්සතම ඉදිරිපත් කරනු ලැබීමේ දී මේ වගන්තියේ විධිවිධාන ඊට අදාළ නොවිය යුතු ය. වෙක්සත පසුව ඉදිරිපත් කිරීම නිසි කාලය ඇතුළත සිදුකර තිබේ ද යනවග සලකා බැලීමේ දී, එම වෙක්සත, (3) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් ලැබුණු වේලාවේ දී නැතහොත් අවස්ථාවෝචිත පරිදි විද්‍යුත්ව ඉදිරිපත් කිරීම නිවාරණය කර තිබීම හෝ එම ඉදිරිපත් කිරීම සම්පූර්ණයෙන් අසාර්ථක වී තිබීම එය ඉදිරිපත් කරන බැංකුකරු දැනගත යුතුව තිබුණු වේලාවේ දී, එම වෙක්සත ගෙවීම් සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස, එය ඉදිරිපත් කරන බැංකුකරුට ලැබුණු ලෙස සලකනු ලැබේ.

(5) (අ) ගෙවීම් කිරීමට ප්‍රථම ; සහ

(ආ) විද්‍යුත්ව ඉදිරිපත් කිරීම අසාර්ථක වී තිබෙන හෝ එම වෙක්සත අණකර ඇත්තේ යම් බැංකුවකට ද ඒ බැංකුව විසින් එම වෙක්සතට ගෙවීම් කිරීමේ දී එම වෙක්සතෙහි අණකරු ලෙස ප්‍රකාශිත ගනුදෙනුකරුගේ උපදෙස් පිළිපදින්නේ ද යන වග ප්‍රමාණවත් නියතභාවයකින් නිගමනය කිරීමට එම විද්‍යුත් ඉදිරිපත් කිරීම අනුව හැකියාවක් නොමැති අවස්ථාවක ; සහ

(ඇ) එම වෙක්සත අණකර ඇත්තේ යම් බැංකුවකට ද ඒ බැංකුවට, එම වෙක්සතම ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ විට එහි පදනම මත එකී නිගමනයට එළඹීමට වැඩි අවකාශයක් ලැබෙන බැව් විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු පවත්නා විට,

පමණක්, (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වලංගු ආකාරයෙන් ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය හැකි අතර, එම ඉල්ලීම සමග එය ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් එවිය යුතු සහ එය (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව විද්‍යුත්ව ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ දිනට පසුදින බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු නිමකිරීමට ප්‍රථම එම වෙක්සත ඉදිරිපත් කරන බැංකුකරු වෙත ලැබිය යුතු ය.

(6) වෙක්පත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා (3) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන වලංගු ඉල්ලීමක් එම වෙක්පතට ගෙවීම් නොකිරීමෙන් වෙක්පත අගරු කිරීමක් ලෙස නොසැලකිය යුතු ය.

(7) වෙක්පතක ප්‍රතිබිම්බයක් සහ විද්‍යුත් ගෙවීම් තොරතුරු (1) වන උපවගන්තියට අනුකූලව ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ විටක කරනු ලැබූ කවර හෝ ගෙවීමක්, බැංකුවේ සාමාන්‍ය වාණිජමය ක්‍රියාවලියෙන් බාහිරව, අසාධාරණයෙන් හෝ නොසැලකිලිමත්ව කරනු ලබ ඇති ලෙස නොසැලකිය යුතු බව සැක දුරුකිරීම සඳහා ප්‍රකාශ කර ඇත.

(8) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා—

(අ) වෙක්පතක ප්‍රතිබිම්බයක් එම වෙක්පතේ ඉදිරිපස හා පසුපිටෙහි දර්ශනයකින් සංයුක්ත විය යුතු ය ; නව ද

(ආ) වෙක්පතක විද්‍යුත් ගෙවුම් තොරතුරුවල—

(i) වෙක්පතෙහි අනුක්‍රමික අංකය ;

(ii) එම වෙක්පත අණකර ඇත්තේ යම් බැංකුවකට ද එම බැංකුවේ හඳුනා ගැනීමේ සංකේතය ;

(iii) වෙක්පතෙහි අණකරුගේ ගිණුම් අංකය ;

(iv) වෙක්පතෙහි අණකරු විසින් ඇතුළත් කර ඇති පරිදි එය කවර මුදල් ප්‍රමාණයක් සඳහා ද යන වග ; සහ

(v) නියෝග මගින් කලින් කල නියම කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් කරුණු,

අඩංගු විය යුතු ය.

34. (1) 33 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියට අනුව ගෙවීම් සඳහා ඉදිරිපත් කළ වෙක්පතකට මුදල් නොගෙවා අගරු කළ අවස්ථාවක, මුදල් අයකිරීම පිණිස වෙක්පතෙහි ධාරක විසින් එය භාර දෙනු ලැබූ බැංකුකරු විසින් එම වෙක්පත එහි ධාරකට ආපසු දීම හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින්, ගෙනහැර දක්වන සියලු නියමයන්ට අනුකූලව එම ප්‍රතිබිම්බය ආපසු එවීමේ ලේඛනයක් නිකුත් කිරීම හෝ කළ යුතු ය.

විද්‍යුත් මාර්ගයෙන් ඉදිරිපත් කරන වෙක්පතකට ගෙවීම් නොකළ විට ක්‍රියාමාර්ගය.

(2) ප්‍රතිබිම්බය ආපසු එවීමේ ලේඛනයක්, එය අදාළ වන වෙක්පත ලෙස සැලකිය යුතු ය.

සහතික වීම් සහ
භාතිපූරණ.

35. (1) 33 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියට අනුව විද්‍යුත් මාර්ගයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමක් සිදු කරන බැංකුකරුවකු, එම ප්‍රතිබිම්බය මුල් වෙක්පතෙහි සත්‍ය, පූර්ණ හා නිවැරදි ප්‍රතිබිම්බයක් බවට සහ නියමිත විද්‍යුත් ගෙවීම් තොරතුරු වෙක්පතෙහි තොරතුරුම බවට සහතික වන්නේ ය. එය ඉදිරිපත් කිරීම, වෙක්පතම ඉදිරිපත් කිරීම වෙනුවට විද්‍යුත් ක්‍රම මගින් සිදුකිරීමේ හේතුවෙන් දරන්නට සිදුවන යම් අලාභයක් වෙනුවෙන් බැංකුකරු විසින් අණකරුව භාතිපූරණය කළ යුතු ය.

(2) 34 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියට අනුව ප්‍රතිබිම්බය ආපසු එවීමේ ලේඛනයක් නිකුත් කරන බැංකුකරුවකු, එම ලේඛනය, එය අදාළ වෙක්පතෙහි සත්‍ය පිටපතක් බවට සහතික විය යුතු සහ එම වෙක්පත මතම ගෙවීම් කරනු ලැබුවහොත් හෝ ඒ මත නඩු පවරනු ලැබුවහොත් සිදුවන යම් අලාභයක් වෙනුවෙන් අණකරුව භාතිපූරණය කළ යුතු ය.

(3) මේ වගන්තිය යටතේ වගකීමට යටත් සහතික වීම් සහ භාතිපූරණ, අදාළ වෙක්පත අණකරු ඇත්තේ යම් බැංකුවකට ද ඒ බැංකුවේ වාසියට, එම වෙක්පතේ අණකරු ලෙස ප්‍රකාශිත එම බැංකුවේ ගනුදෙනුකරුගේ වාසියට, වෙක්පත ඉදිරිපත් කළ බැංකුවට මුදල් ලබා ගැනීම සඳහා එය භාරදුන් ධාරකගේ වාසියට සහ එම වෙක්පතෙහි යම් පූර්ව පිටසන්කරුවකුගේ වාසියට විය යුතු ය.

(4) (3) වන උපවගන්තියේ කවර විධිවිධානයක් තිබුණ ද, මේ වගන්තිය යටතේ සහතික කිරීමක් හෝ භාතිපූරණ බැඳීමක් කඩ වූ විටක, වෙක්පතේ අණ ලත් බැංකුකරුගෙන් එම වෙක්පතේ අණකරු බවට ප්‍රකාශිත තැනැත්තා විසින් සිය හිමිකම්පෑම සෘජුවම අයකරගත හැකි අතර ඒ බැංකුකරු, සහතික වූ හෝ භාතිපූරණ බැඳීමට යටත් වූ බැංකුකරුවා විරුද්ධව ඉහත කී තැනැත්තාගේ හිමිකම් පෑමට ආදේශ විය හැකි ය.

විනිමය බිල්පත්
ආඥාපනතේ ඇතුළු
විධිවිධාන අදාළ
නොවිය යුතු බව.

36. (1) (82 වන අධිකාරය වූ) විනිමය බිල්පත් ආඥාපනතේ 52 වන වගන්තියේ (4) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන—

(අ) 33 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ගෙවීම සඳහා වෙක්පතක් ඉදිරිපත් කිරීමට ;

(ආ) 33 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරනු ලැබීමෙන් අනතුරුව ගෙවීම් කරනු ලැබූ වෙක්පතකට,

අදාළ නොවිය යුතු ය.

(2) බැංකුකරුවකු විසින් 33 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වෙක්පතක්, ගෙවීම් සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ විට, (82 වන අධිකාරය වූ) විනිමය බිල්පත් ආඥාපනතේ 45 වන වගන්තියේ විධිවිධාන ඊට අදාළ වන ලෙස සහ එම ඉදිරිපත් කිරීම නිසි ස්ථානයේදී හෝ ව්‍යාපාර කටයුතු සිදුකෙරෙන දිනක යුක්තිසහගත වේලාවක දී සිදුකළ යුතු යයි නියම කෙරෙන ලෙස අර්ථකථනය නොකළ යුතු ය.

(3) මේ පනතේ මේ කොටසේ විධිවිධාන, හැකි තාක් දුරට, (82 වන අධිකාරය වූ) විනිමය බිල්පත් ආඥාපනතේ විධිවිධානම වුවාක් සේ කියවා අර්ථකථනය කළ යුතු ය.

37. (1) නිෂ්කාශනාගාර රීති හෝ ඒ හා සමාන වැඩපිළිවෙලවල් ඇතුළුව බැංකුකරුවන් අතර ගිවිසුම් මගින් මේ කොටසේ ගෙනහැර දැක්වෙන සියලු කාරණා ක්‍රියාත්මක කිරීම පාලනය විය හැකි අතර ඒවා එහි පාර්ශ්වකරුවන් අතර අනුගමය විය යුතු ය :

ගිවිසුම් හා
වැඩපිළිවෙල
අභිභවා සිටින බව.

එසේ වුව ද, මේ පනත යටතේ කාර්ය සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කරන යම් රීති, විධාන හෝ උපදෙස්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි යම් ගිවිසුම් හෝ වැඩපිළිවෙලවල් අභිභවා බලපැවැත්විය යුතු ය.

(2) මේ කොටස ක්‍රියාත්මක කිරීම හා සම්බන්ධ රීති, විධාන හා උපදෙස්, බලපැවැත්වෙන වෙක්පතක් මත වගකීමක් පැවරෙන හා වෙක්පතක් බලාත්මක කිරීමට හිමිකම තිබෙන පාර්ශ්ව කෙරෙහි ඒ රීති, විධාන හා උපදෙස් බන්ධනීය සහ ප්‍රතිලාභදායක ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

IV වන කොටස

විවිධ විධිවිධාන

38. මේ පනතේ යම් විධිවිධානයක් හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද යම් නියෝගයක් හෝ මීට ඉහතින් වූ විධිවිධානවලට අදාළ යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කළ මග පෙන්වීමක්, විධානයක්, උපදෙශයක් හෝ රීතියක් අනුව ක්‍රියා කිරීම හෝ මේ පනත යටතේ යම් තොරතුරු, වාර්තා හෝ ලේඛන සඳහා යොමු කරනු ලැබූ ඉල්ලීමක් අනුව ක්‍රියා කිරීම යම් තැනැත්තකු විසින් පැහැර හරිනු ලැබූ විට, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, මේ පනතේ විධිවිධාන, නියෝග, රීති, උපදෙස්, මග පෙන්වීම්, හෝ ඉල්ලීම් අනුව ක්‍රියාකරන ලෙස විධාන කරන ආඥාවක් කරන ලෙසට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිසි බලය ඇති අධිකරණය වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය හැකි ය.

පනතේ
විධිවිධාන
පිළිපැදීම පැහැර
හැරීම යනාදිය සිදු වූ
අවස්ථාවක
ක්‍රියාමාර්ග.

වැරදි.

39. (1) මේ පනතේ යම් විධිවිධානයක් හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් හෝ ඒ විධිවිධාන යටතට ගැනෙන යම් කාරණයක් සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කළ මහ පෙත්වීමක්, විධානයක්, උපදෙශයක් හෝ රීතියක් හෝ මේ පනත යටතේ යම් තොරතුරු, වාර්තා හෝ ලේඛන සඳහා යොමු කරනු ලැබූ නීත්‍යානුකූල ඉල්ලීමක් උල්ලංඝනය කරන හෝ පිළිපැදීම පැහැර හරින සෑම තැනැත්තෙක්ම වරදක් කරන අතර—

(i) ස්වභාවික තැනැත්තෙක් වන අවස්ථාවක, ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් මිලියන එකක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ එක් අවුරුද්දකට නොඅඩු සහ අවුරුදු තුනකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය හා බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඩුවම් දෙකටම හෝ යටත් වන්නේ ය ; නැතහොත්

(ii) වෙනත් යම් අස්තීත්වයක් වන අවස්ථාවක, ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් හත්ලක්ෂ පණස් දහසක් නොඉක්මවන දඩයකට යටත් වන්නේ ය.

(2) මේ පනතේ යම් විධිවිධානයක් හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගයක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කළ මහ පෙත්වීම, විධාන, උපදෙස් හෝ රීති සංස්ථාවක් විසින් හෝ පුද්ගලයකු නොවන වෙනත් නෛතික අස්තීත්වයක් විසින් හෝ සංස්ථාගත නොකළ යම් පුද්ගල මණ්ඩලයක් හෝ සංවිධානයක් විසින් උල්ලංඝනය කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, එහි සෑම අධ්‍යක්ෂවරයකුම හා සාමාජීයකුම අවස්ථාවෝචිත පරිදි එකී සංස්ථාව, නෛතික අස්තීත්වය හෝ සංස්ථාගත නොකළ පුද්ගල මණ්ඩලය හෝ සංවිධානය යටත්වන ආකාරයෙන්ම හා ප්‍රමාණයටම එම උල්ලංඝනය සඳහා වගකීමට යටත් වන්නේ ය.

තොරතුරු හා
ලේඛන ආදිය පිළිබඳ
රහස්‍යභාවය.

40. (1) මේ පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබාගන්නා යම් තොරතුරු හා ලේඛන, රහස්‍ය තොරතුරු හා ලේඛන ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(2) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් යම් තොරතුරු හෝ ලේඛන ආණ්ඩුවේ යම් නියෝජිත ආයතනයකට හෝ මූල්‍ය ආයතන විධිමත් කිරීම භාර නියාමන පුද්ගල මණ්ඩලයකට හෙළිදරව් කිරීම, ඒ තොරතුරු හෝ ලේඛන හෙළිදරව් කරනු ලැබූ නියෝජිත ආයතනයට, පුද්ගල මණ්ඩලය හෝ තැනැත්තා විසින් ඒවා රහස්‍ය ලෙස සලකනු ඇති බවට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සෑහීමට පත්වන්නේ නම්, (1) වන උපවගන්තියේ අන්තර්ගත කිසිවකින් එය වළක්වනු නොලබන්නේ ය.

(3) යම් තොරතුරක් හෙළිදරව් කරන ලෙස අධිකරණයක් විසින් නියම කරනු ලැබුවහොත් එසේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් එම තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම, (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවල අන්තර්ගත කිසිවකින් එය නොවලක්වන්නේ ය.

41. මේ පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාවේ යෙදිය යුතු බවට හෝ ඉටු කළ යුතු බවට අදහස් කර හෝ බලය දී තිබෙන යම් බලතල, කාර්ය හෝ කර්තව්‍යයන් පරිපාලනයේ දී හෝ ඉටු කිරීමේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විධානය යටතේ ක්‍රියා කරමින් නීත්‍යානුකූලව සද්භාවයෙන් කරන ලද හෝ නොකර හරින ලද කිසිවක් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයට හෝ එහි සාමාජිකයකුට, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිසි නිලධාරියකුට, සේවා නියුක්තිකයකුට හෝ අධ්‍යක්ෂවරයකුට විරුද්ධව කිසි නඩුවක් පැවරිය නොහැකි විය යුතු ය.

මුක්තිය.

42. මේ පනත යටතේ කරන ලද තාමෝද්දේශනයක් හෝ ඒ යටතේ නිකුත් කරන ලද මහපෙන්වීමක් අධිකරණ සමාලෝචනයට පාත්‍ර කිරීම සඳහා ඉල්ලීමක් කරනු ලැබූ විටක, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව එම තාමෝද්දේශනය හෝ මහ පෙන්වීම එම ඉල්ලීම පිළිබඳ කටයුතු අවසන් වන තෙක් අත්හිටුවීමක් නොකළ යුතු ය.

අධිකරණ සමාලෝචනය සඳහා ඉල්ලුම් පත්‍රයක් ඇතිවිට දී කිසි තාමෝද්දේශනයක් හෝ මහ පෙන්වීමක් අත්හිටුවීම නොකළ යුතු බව.

43. (1) මේ පනතේ ප්‍රතිපත්ති හා විධිවිධාන බලාත්මක කිරීමේ කාර්යය සඳහා නියම කළ යුතු යයි මේ පනතේ නියමිත හෝ නියෝග සෑදීමට මේ පනතින් නියමිත හෝ බලය දී තිබෙන යම් කාරණා සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

නියෝග.

(2) විශේෂයෙන් සහ (1) වන උපවගන්තියෙන් අමාත්‍යවරයා වෙත පැවරී තිබෙන බලතලවල ව්‍යාප්තියට අගතියක් නොමැතිව, පහත දැක්වෙන කාරණා සියල්ලම හෝ ඉන් කිසිවක් සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය :—

(අ) ගනුදෙනුකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවීම් පද්ධතිවල විශ්වාසීභාවය සහ සංවර්ධනය ;

(ආ) තාමෝද්දේශිත ගණවල ගිණුම් හා තැනැත්තන්ගේ ගෙවීම් අණකර පාවිච්චිය කෙරෙහි පරිසීමා, සීමාකිරීම් හෝ තහනම් කිරීම් පැනවීම සහ එම පාවිච්චිය පාලනය වන කොන්දේසි නිශ්චිතව නියම කිරීම ;

- (ඇ) පොද්ගලික හෝ ගෘහස්ථ හා ව්‍යාපාරික නොවන කාර්ය සඳහා මූලික වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ගිණුම්වලට හෝ ගිණුම්වලින් කෙරෙන ගෙවීම් සම්බන්ධ තැනැත්තන්ගේ වගකීම් පිළිබඳව පරිසීමා සහ පූර්ව කොන්දේසි නියම කිරීම මගින් තැනැත්තන්ගේ වගකීම් පිළිබඳ පරිසීමා පැනවීම ;
- (ඈ) පනත යටතේ කාර්ය සාධනය මනිනු ලැබිය හැකි ප්‍රමිති නිශ්චය කිරීම ;
- (ඉ) සියලු හෝ නිශ්චිත ගණවල පාර්ශ්ව, සහභාගිකරුවන්, පූරුකම්පත්, පැවරීම් හෝ ගෙවීම් ගනුදෙනු සඳහා මේ පනතින් නිශ්චිතව නියමිත යම් ක්‍රියා හෝ නොකර හැරීම් සඳහා කාලය සීමා කිරීම් හෝ අවසාන දින නිශ්චය කිරීම සහ ඒවා පූර්ව වශයෙන් වෙනස් කිරීම;
- (ඊ) මූල්‍ය පද්ධතිය කෙරෙහි සම්පූර්ණයෙන් හෝ කොටසකට බලපෑමක් සහිතව පරිගණක අක්‍රියවීම හෝ වෙනත් හදිසි අවස්ථාවල කාර්ය පටිපාටි නියම කිරීම, කාල සීමා නියම කිරීම සඳහා විධිවිධාන හා අයිතිවාසිකම් සහ ප්‍රතිකර්ම නියම කිරීම;
- (උ) මේ පනතේ පරිපාලනය මෙහෙයවීමේ සම්පූර්ණ පිරිවැය අයකර ගැනීම පිණිස අය කළ යුතු ගාස්තු හා කළ යුතු වෙනත් අයකිරීම් නිශ්චය කිරීම.

(3) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන අතර එසේ පළ කරනු ලැබූ දිනයේ සිට හෝ නියෝගයේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් පසු දිනයක සිට ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.

(4) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලැබූ සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලැබීමෙන් පසු අනුමතය සඳහා හැකි තාක් ඉක්මණින් පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එසේ අනුමත කරනු නොලැබූ යම් නියෝගයක්, ඒ යටතේ එතෙක් කරන ලද කිසිවකුට අගතියක් නොමැතිව, අනනුමතයේ දින සිට පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(5) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලැබූ නියෝගයක් පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ දිනය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

44. මේ පනතේ විධිවිධාන නිසිපරිදි හා කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීම, පරිපාලනය සහ බලාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් සහ විශේෂයෙන් පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පොදු විධාන, උපදෙස් හා මාර්ගෝපදේශක තිබුත් කළ යුතු ය :—

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව උපදෙස් ආදිය තිබුත් කළ හැකි බව.

- (අ) එහි ගෙවීම් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවේ යෙදීම, ගෙවීමේ පද්ධති අවදානම පාලනය කිරීම සහ බේරුම් කිරීමේ නියතභාවය අත්කර ගැනීම ;
- (ආ) මේ පනතින් පාලනය වන සුරැකුම්පත් නියාදනය සඳහා උපදෙස් ආකෘතිය ;
- (ඇ) මේ පනතින් පාලනය වන සුරැකුම්පත් නියාදනය සඳහා උපදෙස් සංතිවේදනය කිරීමේ ප්‍රමිති ;
- (ඈ) බැංකු සහ වෙනත් මූල්‍ය ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සැපයිය යුතු මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති නිසි පරිදි හා කාර්යක්ෂමව පවත්වා ගැනීම පිණිස අවශ්‍ය සංඛ්‍යාලේඛන තොරතුරු ;
- (ඉ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් හෝ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පොත්පත්වල පවත්වාගෙන යන ගිණුම් හරහා ක්‍රියාත්මක කෙරෙන සියලු ගෙවීම්, නිෂ්කාගනය කිරීමේ සහ බේරුම් කිරීමේ පද්ධති අධීක්ෂණය ;
- (ඊ) මූල්‍ය සේවා සැපයුම්කරුවන්, ගෙවීම් පද්ධති හා නාමෝද්දිෂ්ට පද්ධති විධිමත් කිරීම, ඒවාට බලපත්‍ර දීම සහ අධීක්ෂණය ;
- (උ) වෙක්පත් විද්‍යුත් ක්‍රම මගින් ඉදිරිපත් කිරීම සහ වලංගු ඉදිරිපත් කිරීම්, මුදල් අයකර ගැනීම්, වෙක්පත් රඳවා ගැනීම් එසේ ඉදිරිපත් කළ වෙක්පත් අගරු කිරීම් සඳහා නියමයන් හා බැංකුකරුවන්ගේ යුතුකම් ඇතුළුව, ඒ හා සම්බන්ධ සියලු කාරණා ; සහ
- (ඌ) මේ පනතේ නිශ්චිතව සඳහන් වෙනත් කාරණා.

45. (1) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද සෑම නියෝගයක්ම සහ අවස්ථාවෝචිත පරිදි මේ පනත යටතේ තිබුත් කරන සෑම රීතියක්, උපදේශයක්, මගපෙන්වීමක්, විධානයක් සහ මාර්ගෝපදේශයක්ම, ගෙවීමේ අණකරයක් පිළිබඳ කටයුතු කිරීමෙහි හෝ සුරැකුම්පතක්

නියෝග යනාදිය අනුමත බව.

නියාදනය කිරීමෙහි නියුක්ත සියලු පාර්ශ්ව කෙරෙහි බන්ධනීය වන අතර, ඒවාට අනනුකූල අන්තර් බැඳු නිෂ්කාශන රීති සහ වෙනත් ගිවිසුම් ඇතුළු යම් ගිවිසුමක් ඒ අනනුකූලතාවයේ ප්‍රමාණයට අභිබවා බලපවත්වන්නේ ය.

(2) මේ පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී අමාත්‍යවරයා සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, හැකි තාක් දුරට ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති අනුමතය කළ යුතු ය.

අනනුකූලතාවක් ඇති වූ විට මේ පනත බලපවත්වන බව.

46. ගෙවිමේ හා බේරුම් කිරීමේ පද්ධති සම්බන්ධව වෙනත් යම් නීතියක කවර විධිවිධානයක් තිබුණ ද මේ පනතේ විධිවිධාන සහ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් අතර අනනුකූලතාවක දී, මේ පනතේ නිශ්චිතව විධිවිධාන සලසා ඇති අවස්ථාවක හැර, මේ පනතේ විධිවිධාන බලපැවැත්විය යුතු ය.

අනනුකූලතාවක් ඇතිවූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු බව.

47. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට, සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.

පාර්ලිමේන්තුවේ සිංහල පනත් කෙටුම්පත්වල සහ පනත්වල වාර්ෂික දායක මිල (දේශීය) රු. 870 කි. (විදේශීය) රු. 1,160 කි. අංක 32, ප්‍රාන්ස්වර්ක්ස් මන්දිරය, ලෝටස් පාර, කොළඹ 01, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයේ අධිකාරී වෙත සෑම වර්ෂයකම දෙසැම්බර් මස 15 වැනි දිනට පෙර දායක මුදල් ගෙවා පසුව එළඹෙන එක් එක් වර්ෂය සඳහා ඒවා ලබාගත හැකිය.